

HAJDÚ-BIHARI

XXXVI. ÉVFOLYAM
210. SZÁM

ÁRA: 1,20 FORINT

1979. IX. 8.,
SZOMBAT

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPLÓ

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

AUTÓBUSZON, CSÚCSIDŐBEN

(3. oldal)

UBORKASZÜRET UTÁN
TISZACSEGÉN

(4. oldal)

NEVELÉSI HIBÁK A CSALÁDBAN

(5. oldal)

Írni, olvasni

Ma, szeptember 8-án emlékezik a világ az alfabetizálás nemzetközi napjára. Hogy mi van emögött? Az ellentéte, az írástudatlanság elleni harc, vagy ahogyan mondani szoktuk: az analfabetizmus elleni küzdelem. De fogalmazhatunk úgy is: a kényszerű tudatlanság, a sokszor és sokhelyt még eleve kirekesztettség valószínűsége, a felnőtt társadalom egyik tekintélyes részének a bekapcsolása az értelmes emberi létezésbe.

Igaz, nekünk talán egy kicsit furcsa, hogy a huszadik század utolsó évtizedeiben az analfabetizmusról kell beszélni. De három-négy évtizede még a gond nálunk is aktuális volt, s különösen a felnőtt korosztály sorában szép számmal található olyanok, akik a hivatalos okmányokon is nevéket egy keresztrel hitelesítették, így jelezvén és bizonyítván, hogy írástudatlanok. Főleg a parasztság körében volt ez uralkodó állapot, s a cseledek, a zsellérsor szinte nemzedékről nemzedékre öröklődött, s nagyon is szomorú, nagyon is megalázó valóság. Persze mindenki tudta, hogy ebben nem a helyzet szenvedő alanyai a végkések, valójában azonban ez semmit sem változtatott a sorsukon. Az ellentmondás a társadalmi létben gyökerezett, a fentléttek nagy többségének így volt kényelmes, sőt előnyös is.

Az analfabetizmus ugyanis kettős árnyékú. Magában foglalja az írni és olvasni nem tudást, mely által az emberi személyiség eleve korlátozva van. Érthetően, hiszen ki van zárva mindabból, ami a gondolat továbbviteléhez, átadásához, befogadásához szükséges. Valójában tehát szellemileg majdnem cselekvőképtelen, s nemegyszer ki van téve minden retrográd vagy manipulációs kísérletnek.

Azért óriási jelentőségű s szinte felmérhetetlen értékű, hogy hazánkban teljesen felszámoltuk az analfabetizmust. Ma Magyarországon minden iskoláskorú köteles iskolába járni, s ez nem függhet szülői döntéstől, véleményétől. Mert ez amennyiben jog, annyiban kötelesség is. S a törvény ezt nemcsak előírja, de ellenőrizi is. Más kérdés, hogy a tanköteles kor határain belül ki hogyan és milyen mértékben él a lehetőséggel, a nagy többség azonban nemcsak hogy kiváló eredményeket produkál, hanem inspirációt is nyer a tanulás folytatására, a magasabb szintű képzésre.

Országunk a példa, hogy a dolgozók társadalmában olyan súlyos nemzeti örökséget is, mint az analfabetizmus, fel lehet számolni. Az alfabetizálás nemzetközi napján talán ez is lehet egy példa az „Írni, olvasni” jelző konkrét megvalósítására.

Ünnepélyes tanévnyitó a Kossuth Lajos Tudományegyetemen

Dr. Kónya István rektor köszönti az elsőéveseket

Négyszáznegyven első éves egyetemista sorakozott fel a Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában szeptember 7-én, pénteken délelőtt 10 órakor, hogy az egyetemi tanácsülésen beiktassák őket az egyetem hallgatói közé.

Az egyetemi tanács nevében dr. Kónya István egyetemi rektor köszöntötte a tanévnyitón megjelenteket, köztük az elnökségben helyet foglaló Magyar Józsefet, a megyei pártbizottság titkárát, dr. Postás Sándort, a városi pártbizottság első titkárát, dr. Hoffmann Bélánét, az Oktatási Minisztérium képviselőjét, Szőlősi Gyulát, a megyei tanács elnökhelyettesét, Borbély Miklóst, a városi tanács elnökhelyettesét, Vágó Lászlót, a megyei KISZ-bizottság első titkárát, Varga Lászlót, a városi KISZ-bizottság első titkárát, dr. Alberth Bélánét, a Hazafias Népfront megyei bizottságának titkárát, valamint a társadalmi és politikai szervezetektől, intézményektől meghívott vendégeket.

Ezt követően hangzott el dr. Kónya István tanévnyitó beszéde, amelynek első részében az előző tanév legfontosabb eseményeiről számolt be, arról többek között, hogy a Kossuth Egyetemen kidolgozták a pártbizottság kezdeményezésére sokszínű, demokratikus vitában az egyetem közép- és hosszútávú fejlesztési tervkonceptióját, s az egyetem neveléstervezési koncepcióját. A múlt tanévben rendezett országos tudományos diákköri konferencián az egyetem hallgatói százezre szerepelt, ezek közül tizenkilenc első, tizennyolc második, huszonöt harmadik díjat és huszonöt különdíjat nyertek el a kossuthosok. A nyolcvanhét díjazott dolgozat az összes bemutatott dolgozatok 71,9 százaléka.

A továbbiakban az egyetemi rektora arra hívta fel a figyelmet, hogy az eddig elért eredményeket megtartani és fejleszteni csak ésszerű munkaszervezéssel, feszegetőbb kötelezettségterjesztéssel és a meglevő lehetőségek jobb, taktikásabb kihasználásával lehet.

Az egyetemi tanács nyilvános ülése elé kerülő további adatok közlése során arról tájékoztatta a hallgatókat az egyetemi rektora, hogy új

feltételeinek zavartalanul biztosíthatóságát.

A tanévnyitó tanácsülés következő eseményeként gyémánt, illetve arany díszoklevéllel tüntette ki az egyetemi tanács azokat a hajdani jogászokat és gimnáziumi tanárokat, akik hatvan, illetve ötven évvel ezelőtt szereztek oklevelet. Gyémánt díszoklevéllel tüntették ki dr. Kunos Endre és dr. Lipcsey Miklós jogászokat, arany díszoklevéllel pedig Halmi Endre, Kónya József és dr. Kiss Kálmán gimnáziumi tanárokat, valamint dr. Csiky-Mészáros Tibor, dr. Erdős Imre és dr. Szabó Zoltán jogászokat.

Tizennyolc bölcsész és tizennyolc természettudományi karos tanuló egyetemi hallgató kiváló tanulmányi eredménye s aktív közéleti tevékenysége jutalmul kapott az idén népköztársasági tanulmányi ösztöndíjat.

Az öt névsoruk ismertetésével érkezett el a tanévnyitó nyilvános tanácsülés tulajdonképpen fénypontjához: a Kossuth Lajos Tudományegyetem egyetemi tanácsa ünnepélyes külsőségek között az egyetem hallgatóinak sorába fogadott százötvenhét bölcsészhallgatót — közülük harminc külföldi állampolgárok — és kétszáznegyvenhét, a természettudományok iránt elkötelezett hallgatót — közülük ötven külföldi állampolgárok —, akik az 1979–80-as tanévben kezdik el tanulmányaikat.

Megilletődött arcok az aulában. Az elsősök egy csoportja a beiktatás előtt. (Fotó: Iklódy)

Delegáció utazott megyéinkből Bulgáriába

Bulgária felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából Debrecen testvérvárosába, Sumenbe delegáció utazott Hajdú-Bihar megyéből. A delegáció vezetője Nádás Vilmos, a Debrecen megyei városi Tanács Végrehajtó Bizottságának titkára, tagjai Olajos Ernő, a városi pártbizottság osztályvezetője és dr. Tolvaj Imre, a Hajdú-Bihar megyei Tanács igazgatási osztályának vezetője.

A delegáció az elkövetkezendő napokban Sumen városában felszabadulási ünnepségeken vesz részt.

Dr. Földesi Béla 273 új elsőst köszöntött

Megkezdődött az új tanév a Tanítóképző Főiskolán

Tanévnyitó ünnepi tanácsulással kezdődött meg a tanév a Debreceni Tanítóképző Főiskolán tegnap, szeptember 7-én. A Bartók Teremben rendezett ünnepség résztvevőit — köztük dr. Vági Ildikót, az Oktatási Minisztérium munkatársát, Kolozsvári Zoltánt, a megyei pártbizottság munkatársát, Pataki Györgyöt, a városi pártbizottság titkárát, Szekeres Antalt, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetőjét, dr. Tar Károlyt, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetőjét — dr. Nyilas Viktor, a Tanítóképző Főiskola főigazgatója köszöntötte.

Megnyitó beszédet dr. Földesi Béla főigazgató-helyettes mondott.

Az idei tanévben a nappali tagozaton 273 hallgató kezd meg tanulmányait, míg a levelező tagozatra 110 jelöltet vettek fel. A főiskola hallgatóinak létszáma összességében eléri az 1300-at.

Dr. Földesi Béla hangsúlyozta, hogy a pedagógusok helyzetének javítására tett intézkedések hatásaként növekedett a tanítói pálya népszerűsége, ami a felvételizők létszámában is megmutatkozott.

A tanítói hivatás szépségét hangsúlyozva a főigazgató-helyettes külön szeretettel köszöntötte azokat az idős pedagógusokat, akik több évtizeddel ezelőtt szereztek meg diplomájukat.

Megható percek voltak a tanácsülésnek, amikor dr. Nyilas Viktor átadta a megjelent idős tanítóknak a vas-, gyémánt- és aranydiplomákat. Vasdiplomások: özv. Bagossy Sándorné, Eszes Ilona, dr. Gorondi Henrikné, Gyulai Károly, Kézdy Pál, özv. Kiss Albertné, Kusztos Sándor, Salánki Rózsa, Veszprényi Béla, Uhrin Mihály. Gyémántdiplomások: dr. Balla Ferencné, Dézsi András, Dóka Károlyné, Egressy Gyula, özv. Kovács Gyuláné, Kovács Júlia, Lengyel Ilona, Lévay Károly, Nagy Zoltán, Némethy Sándor, Ormós Lajosné, Orosz István, Pálfi Júlia, Selmeczy János, Tompa Ádám, dr. Tóth Lajosné, Vitányi Józsefné. Aranydiplomások: Arany Pál, Barra Lászlóné, Bethlendi Pálné, Boross Mihály, Bundy Adél, Csomor Béláné, Fehér István, Ilvossky Béláné, Iza Sándorné, Kuna József, Miklósvári László, dr. Molnár Kálmáné, Molnár Lajosné, dr. Molnár László, Nagy Zoltán, dr. Nyakas László, Onodi Géza, Papp Jánosné, Pető Sándor, Pandurovity György, dr. Puskás Árpádné, Szabó Imre, Szabó Istvánné, Szabó József, Szigethy Gyula, Szikora János, Szűcs József, Tanka János, Torjai Zsigmond és Tóth Andor Kálmán.

A diplomák átadása után az ünnepség az elsőök fogadalmátételével zárult.

Mit hoz vajon a következő három év?

NAPTÁR

előzőt, 1864. született Bécsben, 1939 októberében Budapesten. Éves ideg- és szemészeti professzor, a magyar iskola megteremtőit Budapest, 1889-től munkakörében a kórház, a poliklinika, a pesti egyetem és gyógyintézmények idegrendszertanának 1912-ben kinevezett tanintézet igazgatója.

az idegsejtek, az agykéreg, a tehetség, a viszonyára, a hipnózis, a pszichopatológiák, az elméletet először vezették.

LETES KESZTŐ

szló 12-144

AS. A Napló vasárnapi kiadásán megjelent „rögzíteni” címen a 189-es kiadás vezetőjének és indokolat-ára ad alkal-

DIO MŰSŐK és jelképek ma, 10 óra el a Kossuth hídkivül ká- férjével, ismerkedhet-ermekhallga-

ELT HIRDET ényei városi pont a már tőberben in-szinpada, körbe, váro- ba, fotóklub- a, néptánc- erazenekarba, városi ének- zni minden- raig lehet a pont irodájá-

LUB. Szep- nét működtet- a művelő- elnöktnevelési ani és a Bes- ba. A klubba akult baráti ak a szerve- ap 2. és 4. útján a két Programot a e bejelentett n állítanak egek határain éves korú foglalkozta- ak.

lok!

beszélni tud- élné, hogyan jellel a földre. k a vandálok, a téri szökő- obrának egyi- a talapzatá- az is kérdés- y marad még teretlen erő- nem teszik?

tó: Iklódy)

őség: Debrecen, 12-144 — Felelős: rint, egy évre

Átadták a leninvárosi Tiszai Hőerőművet

Pénteken ünnepélyesen átadták Leninvárosban az új 860 megawatt teljesítményű Tiszai Hőerőművet. Az új erőmű az idén már 4,6 milliárd kilowattóra elektromos energia termelésével járul hozzá a népgazdaság energiaszükségletének kielégítéséhez. Ez a mennyiség mintegy az ötöde az országban lévő erőművek össztermelésének. Az erőmű csehszlovák, lengyel és szovjet üzemek kooperációjával és mintegy 30 hazai vállalat részvételével készült el. A fő

berendezések közül a turbina és a generátor hazai üzemben, a kazán pedig Csehszlovákiában készült. Az ünnepségen az új üzemet dr. Simon Pál nehézipari miniszter adta át Zagyvai Bélának, a vállalat igazgatójának. A miniszter ünnepi beszédében egyebek között hangsúlyozta, hogy az új erőmű létesítésében nagy szerepe volt a magyar-szovjet olefingyegetnek. Az ünnepségen az új erőművet átadta a leninvárosi hőerőműből és olefinműből

álló, korszerű, gazdaságos üzemnagyságú ipari kooperáció jön létre. A hőerőművet a leninvárosi hőerőművel együtt a csehszlovákiai vállalatok által termelt vegyipari benzint az olefinmű dolgozza fel késztermékké, a gyártás során visszamaradó pakurával és gudronnal pedig a hőerőművet fűtik. Ugyanakkor a régi erőmű biztosítja a két másik nagyüzem számára a szükséges ipari vizet és gőzt. Az erőmű építésében kiemelt munkát végzett dolgozóknak az ünnepségen kitüntetések és elismerő oklevelet nyújtották át. (MTI)

Lesz elég vetőmag

Lesz elég jó minőségű vetőmag és kertészeti szaporítóanyag a mezőgazdaság őszi szezonjában, a termelők idejében átvehetik majd a megrendelt tétteleket — erről tájékoztatták az újságírókat pénteken a Vetőmag-termelő és értékesítő Vállalatnál. Kitűnő minőségű búzafajtákból választhatnak a nagyüzemek, az elárusításra kerülő készlet 80 százaléka

kiváló minősítést kapott, s ily módon magas hozamokkal bíztató. A szállítmányokat idejében elküldik, így október 20-ig 1,3 millió hektáros területen földbe kerülhet a mag. Tovább javul a kertészeti szaporítóanyagok forgalmazása: a tavalyinál 2 millióval több szőlőoltványt kínálnak és hosszú évek óta először minden igényt kielégítenek csiharack-csemetékből.

Elutazott a román termelőségvezetési küldöttség

Négynapos Hajdú-Bihar megyei látogatás után pénteken délután hazatért a román termelőségvezetési küldöttség. A vendégek itt-tartózkodásuk alatt látogatást tettek a hajdúböszörményi Zója, a balmazújvárosi Lenin, a berettyóújfalui Dózsa és a köröszegvári Körös-vidék Termelőségvezetési. A tapasztalatsere jellegű látogatásokon megismerkedtek a termelőségvezetési gazdálkodási rendszereivel és a szövetkezeti tagság élet- és

munkakörülményeivel. A delegációt fogadta Juhász István, a megyei tanács elnökhelyettese. A háromtagú küldöttség látogatása pénteken délután Debrecenben, a tsz-szövetség székházában a látottak és tapasztaltak összefoglalásával ért véget. A román delegáció ezt követően elutazott megyéinkből. A vendégeket a határállomásra elkísérték Vancsa Miklós és Czékmany Imre, a tsz-szövetség titkárhelyettesei.

Véget ért a konferencia az AR-központokról

Tegnap, pénteken a kora délutáni órákban véget ért az a tanácskozás, amelyet Debrecenben rendeztek a crossbar rendszerű telefonközpontokról. A tanácskozás lényegét, eredményeit lapunk számára Zombor Ferenc, a Debreceni Postaigazgatóság távközlési és műszaki igazgatóhelyettese foglalta össze. A megbeszélések a crossbar központok beruházási problémáit, valamint az eddig üzembe állított AR-központok tervezett és a valóságban mért műszaki és forgalmi adatainak tapasztalatait vitatták meg. Elemezték a helyi és országos hibákat, amelyek eddig jelentkeztek, és beszéltek a karbantartás tapasztalatairól is. A tanácskozás ezzel kívánta segíteni a crossbar rendszerű központok jobb működését, úgy, hogy az új

beruházásoknál az itt felvetett üzemelési szempontokat és üzemelési tapasztalatokat a jövőben figyelembe lehessen venni. A tanácskozás fő célja tehát az volt, hogy üzemelési tapasztalatokat adhassanak át a gyártó üzemnek és az oktatásnak mivel a távközlési központokat üzemeltető, beruházó postai szakembereken kívül a Belioanisz Híradástechnikai Gyár, a Budapesti Műszaki Egyetem és a Győri Távközlési Műszaki Főiskola képviselői is jelen voltak a tanácskozáson. A résztvevők úgy értékelték, hogy a konferencia segítette az üzemelő, a beruházó, a gyártó ipar és az oktatás tevékenységének még jobb összehangolását a távközlési szolgáltatás minőségének javítása érdekében.

Befejeződtek az egyiptomi-izraeli tárgyalások

A Szadat-Begin csúcsatlakozásról ismertté vált, igen sovány eredmények ellenére a pénteki kairói lapok olyan elégedettséggel értékelték a hajfai tárgyalásokat, mint ha haladás történt volna az alapvető problémák bármelyikében. A két ország egyre jobban megszilárduló viszonyát ünneplő lapok több, mint sikeresnek nevezik az egyiptomi és izraeli vezető harmadik találkozásait, amelyen az Izraelnek szállítandó egyiptomi olaj mennyiségéről, valamint a Sínairól való izraeli kivonulás ellenőrzéséről született megállapodásokon kívül sem a palesztin autonómiával kapcsolatos

külsőkérdésben, sem pedig Jeruzsálem státuszának igen kényes problémájában jótényit sem haladtak előre. Az Al Ahram véleménye szerint Szadat látogatásának nem is volt célja, hogy konkrét döntéseket eredményezzen, az elnök ugyanis azt tekintette feladatának, hogy előrelépjenek a közel-keleti átfogó rendezés megvalósítása érdekében. A palesztin autonómia tartalmát és kereteit illetően, valamint Jeruzsálem problémájának kérdésében továbbra is alapvető különbségek vannak a felek álláspontjában.

Ohira titkos adui

A japán politikai krízis újabb fontos szakaszába lépett. Az ellenzék bizalmatlansági indítványt nyújtott be, s Ohira Maszajosi miniszterelnök számára nem kínálkozott más megoldás, mint a parlament feloszlata és az idő előtti választások kiírása.

Az alkotmány szerint négy évre választott elsőháza mandátuma csak jövőre járhat volna le (a felsőházat hat évre választják). Előreláthatólag október 7-én voksolnak majd a szigetországban, s mindezt csupán azért, hogy a kormányzó liberális demokrata párt lehetőségét kapjon a megújulásra.

Legalábbis így magyarázzák Ohira döntését a tokiói megfigyelők, akik azt a véleményüket sem rejtik véka alá, hogy a LDP tekintélye az utóbbi években szemlátomást megcsappant.

Hogy miért? A válasz összetett. Hozzájárult kétségtelenül a párt néhány vezető politikusának homályos — gyakran pedig egyértelmű — megvesztegetési ügye. Annak idején a világsajtó bejárta az amerikai Lockheed repülőgépgyár japán zsebbeke vendorolt borítékainak az esete, amely végül is egy kabinet sorsát döntötte el. Az sem közömbös a kormányon levő párt számára, hogy Japánban túllöntött sokat beszélnek újabb az építőipar monopóliumai és a párt néhány vezetője között létrejött szupertitkos megállapodásról.

Az egyezség értelmében a trösztök jelentős állami szubvenciót és még tekintélyesebb állami megrendeléseket kapnak. Persze nem ellenszolgáltatás nélkül. Cserében csendes kényszerű alkalmazzanak munkásaikra és tisztviselőikre, hogy lépjenek a LDP tagjai sorába.

Egyszerű a recept, s alkalmasint arra is jó, hogy a kormánypartból igazi „néppártot” szervezzenek. Olyant, amilyenek soha, még fénykorában sem mondhatta magát. Magától értetődik, hogy a tagtoborzás e fajta — enyhén szólva — furcsa módszerrel vissza is lehet utasítani. Csakhogy Japánban nőttön-nő a munkanélküliség, s a renitens alkalmazottak gyorsan ajtókat mutatnak a munkáltatók.

Ma még korai lenne az októberi választások esélyeit latolgatni. Az ellenzék kétségtelenül egyre jelentősebb szerepet tölt be Japán életében, a liberális demokraták viszont választásról választásra vesztik el befolyásukból. Mindez nem jelenti azt, hogy Ohira pártjának nincsenek titkos adui, amelyekkel — az idő előtti erőpróba tartogatva — végül is megőrzik a hatalom sáncait.

Gyapay Dénes

Gyorsított tanácskozás a havannai csúcson

HAVANNA

Fort Péter és Nyárádi Róbert, az MTI tudósítói jelennek.

Az el nem kötelezett csúcserkekezet bizottságaiban megegyezés született az elfogadásra kerülő zárodokumentum több pontjáról.

A hatodik csúcserkekezetlen csütörtökön délelőtt, délután és este is plenáris üléseken folyt az államok legfőbb vezető tisztségviselőinek felszólalása. E beszédek döntő többsége állást foglalt az el nem kötelezettség alapelveinek érvényesítése, az imperializmus és a gyarmatosítás minden formája ellen. A csütörtöki felszólalások közül kiemelt Maurice Bishopnak, a mozgalomhoz ezen a csúcserkekezetlen csatlakozott Grenada miniszterelnökének beszéde, amely név szerint vádolta az Egyesült Államok kormányát azokról a manőverekről, amelyekkel a csúcserkekezet megtorpedózására törekedett.

A csúcserkekezet két bizottságban, a politikaiban és a gazdaságban egyaránt gyorsított ütemben folyik a tanácskozás a záróokmányok végső formájáról.

A politikai bizottságban kialakult a palesztin kérdéssel kapcsolatos állásfoglalás, tartózkodott még a vita arról, hogyan minősítsék a Camp David-i megállapodást, és hogyan ítélik meg annak résztvevőit. A palesztin kérdéssel a dokumentumtervezet egyebek között megállapítja: a közel-keleti kérdés

nem oldható meg anélkül, hogy ne vennék figyelembe a palesztin népek a függetlenséghez, az önrendelkezéshez és a nemzeti állam alakításához való elidegeníthetetlen jogát. Ugyancsak végleges formába öntötték a koreai, a ciprusi és a máltai helyzettel kapcsolatos állásfoglalásokat, amelyek sürgetik az erületeken levő külföldi katonai támaszpontok felszámolását. A gazdasági bizottságban jelenleg nemzetekfeletti válságokkal, a külföldi beruházásokkal, a nemzeti erőforrások felett gyakorolt ellenőrzéssel, valamint nemzetközi valutáris kérdésekkel foglalkoznak.

***

Kudarccal végződött a Peking-barát véres Pol Pot rendszer megbízottjának az a kísérlete, hogy a kambodzsai nép képviselőjeként szerepeljen az el nem kötelezett országok csúcserkekezetén. A csúcserkekezet elnökségének Fidel Castro elnökletével megtartott ülésén olyan határozat született, hogy Kambodzsa helye a jelenlegi értekezleten betöltetlen marad, és hogy a kambodzsai képviselőt kérdését levezik a csúcserkekezet napirendjéről.

Az elnökség úgy döntött, hogy különleges bizottságot hoznak létre azzal a megbízatással, hogy készítsen átfogó jelentést a kambodzsai kérdéssel és azt terjeszse az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek legközelebbi találkozására. (TASZSZ)

Rhodesiai támadás Mozambik ellen

MAPUTO, SALISBURY

Folytatódnak a harcok a mozambiki népi felszabadítási fegyveres erők és a törvénytelen rhodesiai rezsim deszantegységei között a Limpopo folyó völgyében, a Mozambiki Népi Köztársaság területén. A támadók „Mirage” típusú vadászbombázói támadást intéztek a rhodesiai határtól 40 km-re fekvő Mapai ellen, deszantegységei pedig megkísérelték elfoglalni a határtól 110 km-re levő Guija városát, és felrobbantották a város az ország fontos gazdasági központjával, Chonguene-val összekötő hidat.

A mozambiki rádió jelentése szerint a betolakodók megsemmisítik a mezőgazdasági gépparkot, öntözőhálozatot, felégetik az iskolákat, kórházakat, lakóházakat és legyilkolják a polgári lakosságot. Az népi felszabadítási fegyveres erők a népi milíciával és önkéntesekkel szoros együttműködésben verik vissza az agresszorokat. Mint már jelentettük, a Mozambik elleni rhodesiai támadás szerdán kezdődött. Abel Muzorewa, a törvénytelen rhodesiai kormány miniszterelnöke pénteken Londonba történt elutazása előtt a támadást „megelőző jellegűnek” nevezte, és a hadműveleteket „nagyon sikeresnek” minősítette. (TASZSZ, DPA)

Űrhajósok kitüntetései

Pénteken átnyújtották a kitüntetések a világ eddigi leghosszabb időtartamú űrrepülése két résztvevőjének, Vlagyimir Ljahovnak és Valerij Rjuminnak. 175 napos űrutazásuk során tanúsított kimagasló bátorságukért, kiemelkedő jelentőségű munkájukért mindketten megkapták a Lenin-rendet és a Szovjetunió Hősenek arany csillagát. Ljahov, akinek ez volt az első űrutazása, egyben megkapta az űrhajósiplóta jelvényt is.

A kitüntetések átnyújtva Leonid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének elnöke méltatta a két űrhajós érdemeit. Hangsúlyozta: 175 napos utjuk, amelyet igen nehéz körülmények között tettek meg, nem egyszerűen rekord-időtartamú és nem csupán nagy jelentőségű tudományos munka, hanem a szó szoros értelmében hősi tett volt — tudományos téren és emberileg egyaránt. „Mind a két űrhajós megvan ahhoz, hogy megállapítsuk: Ljahov és Rjumin elvtársak fél évszázad óta történelmi mérföldkövet a világűr meghódítása és felkutatása nagyszabású folyamatának. Ez az út lenyűgöző eredményt mindannak, ami az elmúlt alig több mint két évtizedben történt, s együttesen a jövőbe is” — hangsúlyozta Brezsnyev és hozzáfűzte: „nem véletlenül mondják most a szakértők számos országban, hogy létrejöttek a feltételek az ember tartós, lehetséges vagy állandó tartózkodásához a világűrben, kialakult az elkövetkező csillagközi űrutazások rajtjának kiindulópontja”.

A két űrhajós meghatott szavakkal mondott köszönetet a magas kitüntetésért. Az ünnepélyes eseményen jelen volt az SZKP KB és a szovjet kormány több tagja, a szovjet űrutatási program sok irányítója. (MTI)

„MX”

Az Egyesült Államok megkezdte történelme legköltségesebb fegyverrendszerének megépítését. Carter elnök döntése alapján 33–40 milliárd dolláros költséggel épít ki az „MX” jelzésű új hadászati rakétarendszert. A nukleáris robbanófejű fegyvereket mozgatják majd kilövőállásaik között, hogy akadályozzák azok pontos felderítését és — úgy mond — elejét vették „váratlan szovjet támadásnak”.

RÖVIDEN A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL

Pénteken diplomakiosztó ünnepséget tartottak az MSZMP KB Politikai Főiskoláján. Részt vett az ünnepségen és beszédet mondott Benke Valéria, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Társadalmi Szemle szerkesztő bizottságának elnöke.

Vladimir Videnov, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete pénteken fogadást adott a bolgár nemzetiségűek számára. A fogadást a bolgár nagykövetség vezetője, a külügyi osztály vezetője fogadta.

A brazil nemzeti ünnep alkalmából Francisco de Assis Grieco, a Brazil Szövetségi Köztársaság budapesti nagykövete pénteken fogadást adott rezidenciáján.

Alekszej Koszigin, az SZKP KB PB tagja, miniszterelnök, az etiópiai ideiglenes katonai kormányzó tanács és az ideiglenes katonai kormány meghívására szeptember közepén Etiópiába látogat. A szovjet vendég részt vesz az etiópiai forradalom ötödik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken.

Pénteken elutazott Franc Popit, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége Központi Bizottsága elnökségének tagja, a Szlovén Kommunista

Szövetsége Központi Bizottságának elnöke, aki küldöttség élén járt hazánkban.

Enrico Berlinguer, az Olasz KP főtitkára csütörtökön későn este visszaérkezett Rómába a Szovjetunióból töltött szabadságáról. Berlinguer Moszkvában tanácskozott Leonid Brezsnyevvel. Tárgyalásokról — mint ismeretes — közös közleményt adtak ki. A főtitkár Napolitano és Birardi, a titkárság tagjai és Antonio Rubbi, a külügyi osztály vezetője fogadta.

Pénteken délelőtt kétnapos munkalátogatásra Franciaországba érkezett Edward Gierek, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára. A látogatás a megfigyelők szemében a francia-lengyel kapcsolatok folyamatosságát demonstrálja: öt esztendő alatt ez az ötödik csúcsatlakozás Giscard d'Estaing francia köztársasági elnök és vendége között, és rendszeres az érintkezés a két ország miniszterei között is.

A Ghanai Köztársaságban kihirdették az új alkotmányt, amely a polgári kormányzásra való áttérés feltételeit határozza meg. A fegyveres erők forradalmi tanácsa ren-

deletének értelmében szeptember 24-én a katonatisztek politikuskoknak adják át a hatalmat.

A japán parlament rendkívüli ülészakánának pénteki ülésén Ohira Maszajosi kormányfő pénteken este — a már korábban kijelölt szándékának megfelelően — bejelentette a képviselőház előtti felszólalását azzal a céllal, hogy október 7-re kiirathassák az általános választásokat.

A szenátus várhatóan még az idén, legkésőbb december közepéig szavaz majd a SALT-II. törvénybeiktatásáról — jelentette ki pénteken Robert Byrd.

A liszaboni Ajuda magaslapon pénteken este megnyitotta a Portugál Kommunista Párt központi hetilapja, az Avante hagyományos évi ünnepsége. A 3 napos ünnepségsorozat a testvérpártok központi lapjai — közöttük a Népszabadság — az ország életét bemutató szép pavilonnal vesznek részt. Vasárnap este az Avante ünnepség utolsó napján naggyűlést tartanak, amelynek szónoka Álvaro Cunhal, a Portugál Kommunista Párt főtitkára lesz.

Nem

Fo Nehéz lenne magyar falu jelenése. Ors telephelyek ha az iparte eredeti célka potenciális gondjainak tése stb. — téren, tagad pozitív hatá hatóságok k nagyközségt a munkához

Az térh

A nagyko rehajtó biz 6-án tárgya gazdálkodás molót. Érde ből az össze adatot. Egyeknek 7585 lakosa kaképes k len kifejez dikorhatár feltétlenül munkaképt junk a hi latnál — 3 korhatáron 1720. Az im igazát biz utóbb emli néhányan így a szót ember Egy tiv kereso tizennégy munkavisz zöttük ta gyesen le elhanyagol olyanok, nem akarr (Nagyon n szolható k nem kötöt résénél, t nak-e azol is szándék állni? Egy módszer, kerülni a torzitást?) Egyeken maguknak ben (719) dolgozta tojparban sokban (2 lembe (2 lalkoztato

A s

A jöv BNV. Az Nemzetk lista orsz egy 4500 rületen gyszási A Sz kollektiv R sokan C pavilon port stan újabb motorker deket lát a pavil megal sa ka újdón és nagy leviszóká tosnak i Ekszport az A p állítják könyvek mezeket mint a R geit és R A Razno mekruha tatót is cikkkel mel a s litába. újabb ko ri háztal pavilon port be hetünk. A Né Köztársa leformá k fel a ha zás és a érdeklő Berlinb bel sze mörkeve tükereké állításo

Uborkaszüret után Tiszacsegén

Csege az egyetlen település a megyében, ahol az uborkaszüret egészen mást jelent a megszokottnál, éppen nem a semmittevés, az unalom idejét jelzi, hanem a serény és rendszeres munkálkodását.

Június derekától őszelőig van programja bőven a falu aprajának, nagyjának, csak győzzék! Minden ötödik család érdekelt ebben a programban, szedés idején művészet Csegén napszámost talál, legalábbis pénz kérdése, 18–20 forintos órabérek kötetlen hajnalban jóféle kisüsti fogyasztása közben.

Hogy győzik-e a csegeiek, arra nézve álljon itt egy adat, 200 hold uborkaföldről ezen a nyáron 190 vagon termés jutott a faluból Debrecenbe, a feldolgozó nagyüzembe. Az itt készülő konzervek negyedében Tiszacsegén termelt uborka szorong.

Pedig bizony megmosolyogták őt esztendője azt a tizenöt gazdát, aki május elején, orgonavirágzaskor uborkamagot vetett a tiszalóki zártkert néhány holdján. Még az ÁFESZ embereinek is kijutott az ugratásból: uborka? Hát mit lehet azzal keresni? — kételkedtek a helybeliek, akik addig jószereivel csupán dunsztos üvegben találkoztak ezzel a savanyúsággal, midőn a vasárnapi pörköltöz csipegettek belőle.

Nincs mit csodálkozni az óvatosságon, nemhogy az uborkának, általában a zöldségnek sem volt itt semmi hagyománya. A háztáji parcellákon is a hagyományos termelvényeket, kukoricát, árpát, burgonyát szorgalmazták inkább, mintsem hogy az ilyen kertészkedéssel bajoljanak.

Döcögött is az agitáció. A Tiszacsege és Vidéke ÁFESZ először próbálkozott a szervezett termelteséssel, nem tudtak biztosat mondani az anyagiakról sem, nem csoda hát, hogy az emberek idegenkedtek az ismeretlentől. Nem láttak benne semmi perspektívát. Pedig a Debreceni Konzervgyár (amikor megkereste a szövetséget, hogy vállalja el a szervezést) teljes mértékben biztosította az értékesítési hátteret, magyarárn szavát adta, hogy annyi uborkát vesz át, amennyit csak megtermelnek Tiszacsegén. A kockázat tehát minimális volt, csupán a termésmennyiséget illetően lehettek bizonytalanok a szerződők.

Nos, 1975-ben az első uborkaszüret jó közepes eredményt hozott, öt vagonra való termést. Látni ezt, az élelmesebb gazdák elhatározták: jövőre ők is belevágnak, hiszen nemigen lehet ebben a munkában semmi ördögösség, ha az úttörőknek minden tapasztalat hiján, már az első évben sikerült a vállalkozás.

Hálás növény az uborka, megterem mindenütt, a nyírségi homokon éppúgy, mint

a tiszai öntéstalajon. Két-három alkalommal kell megmunkálni, permetezni, aztán már „csak” a szedés, a válogatás van hátra. Igaz, hogy a körülbelül hatvannapos szezonban minden hajnalban és este meg kell dolgozni keményen. A család valamennyi tagja ezzel foglalkozik ilyenkor, mert az uborka nem várhat, szedni kell, amint eléri a megfelelő méretet.

A laikus azt hihetné, hogy annál jobb, minél inkább gyarapodik az uborka — többet nyom a mérlegen. Mint fogyasztó azonban maga is tapasztalhatja, hogy a kisebb, ujjnyi uborka a legfinomabb. A konzervgyár négy méretben veszi át a termést, 3–6, 6–9, 9–12 és 12–14 centimétereseket. A legkisebbek a legdrágábbak, viszont nyilván kevesebbet nyomnak. A termelőnek úgy kell tehát szorgoskodni, hogy idejében leszedjék, mert a túl nagyra nőtt nem is veszi át a gyár. Utóbb már a görbe uborka sem kellett, nem fér bele az üvegbe, külön szeletelgetésre pedig nincs idő dőmping idején.

Mert a gyár és a szövetséget kezdeményezése olyan szépen bevált, hogy alig győzik már elszállítani a rengeteg uborkát. Az ÁFESZ az idén 432 termelővel volt kapcsolatban uborkaügyben. Július elejétől mindennap volt forgalom az öt átvételelyen, volt olyan nap, amikor tizenkét vagon áru gyűlt össze. 1975-től minden évben megháromszorozódott az uborkával foglalkozók száma, így alakult ki mára, hogy az ÁFESZ felvásárlási árbevételének 80 százaléka uborkából ered.

Forintban ez már tízmillióra rúg, ebből körülbelül 200 ezer forintba tehető a szövetséget nyeresége, a termelők pedig két-három hónap alatt 50–60 ezer forintot keresnek, de van, aki egy új Ladára válót összehoz egy szezonban.

Az üzlet tehát kedvező a termelőre nézve, jó a szövetségetnek, hiszen az uborkatermesztés hatott arra is, hogy egyéb zöldségfélékkel is megpróbálkozzanak a tiszacsegeiek. A konzervgyár sem jár rosszul, mivel a nagyüzemek a gépesíthetetlen uborkatermesztést terve se veszik, csak a kistermelőkre számíthat. Már pedig a gyárnak sem közömbös az exporttervek teljesítése, az uborkának ugyanis 80 százaléka külföldre kerül.

Az uborkázó hivatalnokokat, gyári munkásokat, eladókat, nyugdíjasokat, pedagógusokat ma már senki sem mosolygja meg Tiszacsegén, ritka az olyan növény, amely ennyit hozna gondozója pénztárcájába.

Toth Dénes

Hitelpolitika

A Minisztertanács minden esztendőben — a népgazdasági tervvel összehangoltan — jóváhagyja a hitelpolitikai irányelveket. A bankok ehhez, valamint a gazdasági egységek hitelképességéhez igazítják hitelnyújtási gyakorlatukat. Azaz: a hitelezés alapjai a meghatározott időszakhoz kapcsolódó irányelvek, amelyek részben a középtávú, részben az éves népgazdasági tervhez kötöttek.

Az ötödik ötéves tervről elfogadott törvény például — 1975. december 18-án hagyta jóvá az országgyűlés — így rendelkezik: „A hitelnyújtás feltételeit úgy kell megállapítani, hogy a hitel gazdaságilag ösztönözze a termelés hatékonyságának növelésére és segítse a tervben megjelölt főbb irányok és fejlesztési irányzatok megvalósítását. A különösen fontos népgazdasági célokat szolgáló fejlesztéseket kedvezményes hitelfeltételekkel is támogatni kell.”

Már az eddig leírtakból is következtethetünk a hitel szerepére. Arra, hogy szabályozza a pénzforgalmat, a jövedelmek elosztását, lényeges fedezeti forrása a bővített újratermelésnek, s egyben a gazdálkodás tervszerű befolyásolásának eszköze is. Azaz: a hitelpolitika szerves része az általános gazdaságpolitikának.

Természetes: a hitel igénylőjének hitelképesnek kell lennie, azaz alkalmasnak arra, hogy a hitelt kamataival együtt visszafizes-

se. Ez azért is lényeges követelmény, mert az állam a társadalom javával gazdálkodva nyújt hiteleket, tehát a megtérülés biztonságán is örködnie kell.

Bizonyos hiteleket csak az állam által erre kijelölt pénzüintézetek nyújthatnak — így lett a „tanácsok bankjává” az Országos Takarékpénztár —, sok esetben a központi megtervezés mellett. Ennek logikus folytatása, hogy mind a beruházásokhoz, mind a fogyasztáshoz igénybe vehető forrásoknál a felhasználás útmutatójaként alkalmazzák a hitelpolitikát: gépköcsi vásárlásához — ritka kivételtől eltekintve — nem vehető igénybe hitel, ugyanakkor tükrözve a társadalmi érdekeltséget — a hitelezés teljes körén belül a lakásépítők élvezik a legtöbb kedvezményt.

Ha már a fogyasztás körét említettük: ismerünk áruvásárlási, lakásépítési, a háztáji és kisegítő gazdaságok fejlesztéséhez igénybe vehető hiteleket, ezek összege, törlesztésének ideje, kamata stb. azonban eltérő. Hitel ugyanakkor — a lakosság adta hitel — a takarékbetét is, s itt szintén különbözik a kamatok mértéke a lekötés idejétől függően. Mindkét területen a hitelpolitika — a hitelpolitikában is érvényesítendő társadalmi érdek — adja az eltérések magyarázatát. Aminek legutóbbi friss jele: az építőanyagok drágulása miatt az építési kölcsön maximumának felemelése. S

egy adalék e kölcsönfajta szerepéhez: 1978-ban az 56 493 magánberuházású új lakásból több mint ötvenezerhez (89 százalék) vettek igénybe hitelt.

Követelmények sokasága kötődik a hitelpolitikához: segítse a népgazdasági célokkal összhangban álló vállalati fejlesztéseket, bizonyos ágazati átrendeződések meggyorsítását (pl. a gépiparban az energetikai gépgyártás más elbírálás alá esik, mint a fémtömegcikk- (ipar). Továbbá: a hitelpolitikának szolgálnia kell a bel- és külföldi keresletnek megfelelő kínálat kialakítását, ugyanakkor korlátoznia szükséges az indokoltnál nagyobb készletek főlhalmozását, a nem kifizetődőknek ígérkező fejlesztéseket stb. S ebben az is benne van, hogy egy-egy időszakban érvényesített hitelpolitikai gyakorlat — mert a hitelezés gyakorlatának igazodnia kell az adott gazdaságpolitikai célokhoz — kiemel (preferál) területeket, tevékenységeket, s azokat előnyben részesíti, másokkal szemben viszont a korlátozás (restrikció) érvényesíti. Azaz: a hitelpolitika rostál, szelektál a mindenkori állami érdekességnek megfelelően. S mert a hitelnyújtásnak ez az érdekeltség az alapja, a törlesztés, a kamatok időbeni visszafizetésének is ez a meghatározója, hiszen egy helyről jön és egy helyre megy a forint: a közös pénztárból és pénztárba.

Veress Tamás

Séta a forint körül

Sok szó esett mostanában a takarékoságról, az okos gazdálkodásról. Mik a tapasztalatok Nyírcsádon? — erről érdeklődtünk a tanácsnál, a takarékszövetkezet kirendeltségénél, s ellátogattunk az ABC-áruházba és a napközi otthonos óvoda konyhájába is.

— Idén húszezer forinttal kisebb állami hozzájárulást kapunk. Az éves költségvetésünk 9 millió 317 ezer forint — magyarázza Lőrinczi Katalin, a községi tanács vb-útkára.

— A felújításokból, beruházásokból mi marad el?

— Minden megszűnt, ezt a húszezer forintot ki kell gazdálkodnunk. A vb-ülésen augusztus 21-én értékeltük az első félévet: a kiadás, illetve a bevétel terén 56 százalékos teljesítést értünk el. A határozatokban az szerepel, hogy a felújítási, karbantartási munkákat úgy kell szervezni, hogy november 30-ig fizetni lehessen; a tanácsos tartozó intézmények (iskolák, művelődési ház, öregek napközi otthona stb.) vezetőinek figyelmét fel kell hívni a takarékosági terv betartására, különösen az energiatakarékoság igen fontos.

— Hogyan lehet takarékoskodni?

— Az intézmények igyekeztek nyáron beszerezni a tüzelőt, mert később már felárat kell fizetni. Aztán megbeszélést folytatunk a TITÁSZ-szal a közvilágítás csökkentéséről: úgy tervezzük, hogy éjjeltől hajnalig négy óráig nem égnek majd a lámpák — az utolsó busz éjjel előtt fél órával érkezik, az első pedig negyed ötkor indul. A tanács épületében fűtésszabályozót szereltünk fel, hogy az előírt hőmérsékletet tartani lehessen, ne legyen túlfűtés.

Rózsa Gyulától, a Vámospécs és vidék Takarékszövetkezet kirendeltségének vezetőjétől a pénzforgalom felől érdeklődtünk:

— Májustól nagy lett a

kölcsönigény — kaptuk a tájékoztatást —, nem is tudjuk valamennyit kielégíteni. 1 millió 860 ezer forint a kölcsönkeretünk, s ez az összeg nem növelhető. Egyaránt nagy az érdeklődés az építési, a mezőgazdasági, az áruvásárlási és a személyi kölcsönök iránt.

— És a betétállomány?

— Idén eddig 4 millió 100 ezer forint volt a betételhelyezés, és 3 millió 760 ezer forint a kivét. A betétállomány jelenleg 13 millió forint.

— Miből származik a lakosság jövedelme?

— A málna- és a dohánytermesztés jelentős. Idén nagyon szép a dohány. Helyben egy termelőszövetkezet és szakcsoportok vannak. Sokan Debrecenbe járnak el dolgozni, az MGM-be, a Baromfi-feldolgozó Vállalathoz és a Konzervgyárba.

— Milyen a forgalom a boltban? — kérdeztük Illés Józsefnél, a Nyírcsádi ÁFESZ ABC-áruházának vezetőjétől.

— Húsforgalmunk ötven százalékkal esett vissza. Különösen a karaj nehéz eladni. Azt nem tehetjük meg, hogy karaját nem rendelünk, mert félértést, egész sertést kapunk a Húspari Vállalattól és az ÁFESZ-hizlaldától, a bontás nálunk történik. A húsellátás nagyon jó. Marhahúsból kicsi az igény, néha 30–40 kilogrammot rendelünk — itt, Acsádon sok a baromfi.

— És tejből, kenyérből mennyit adnak el?

— Az áremelés előtti mennyiséget. Kenyérből napi két mázsát (a sütőüzemnek saját kenyérboltja is van, sokan ott vásárolnak). Tejből 160–200 liter, a Debreceni Tejipari Vállalat szállítja. Utunk utolsó állomása a napközi otthonos óvoda konyhája:

— Mennyiből kell kihozni egy ebédet? — érdeklődtünk Csik Józsefnél, a konyhávezetőtől.

— Szeptember elseje óta hét forint ötven fillérből, korábban hat forintból gazdálkodhattunk.

— A térítési díjak is emelkedtek?

— Igen. A szülők a keresetüktől, a gyermekek számától függően naponta 4 forinttól 20 forintig fizetnek gyermekenként. Az óvodások tízóraikat, ebédet uzsonnát kapnak. A tízórait, 1,90-ből, az uzsonnát 2,10-ből kell kihozni. Ehhez tudni kell, hogy egy kifli 50 fillérbe, egy liter kannás tej pedig 4 forint 96 fillérbe kerül.

— Hány személy étkezik? — Százötven gyerek, 27 pedagógus, 18 alkalmazott, de tízórait, uzsonnát az iskolába is innen visznek.

— Bár szeptember elseje óta még nem telt el sok idő, mégis mik a tapasztalatok, hogyan lehet gazdálkodni?

— A húsárat érezzük leginkább. Tíz-tizenkét kilogramm hús kell, ennek az értékét majdnem a napi normával egyenlő. A húsnapi túllépéssel jár. Az az előírás, hogy egy-egy hónap végén egy nap normálán több pluszban vagy mínuszban legyen. Kis létszámmal könnyebben menne minden, egyszerűbb lenne palacsintát, tésztát sütni. A konyhán négyen dolgoznak. Az óvoda öt csoportos, egy csoport a régi épületben van, oda át kell hordani az ételeket. A kenyérből, a Tejipari Vállalattal és a FÜSZERT-tel állunk kapcsolatban: a Tejiparitól kannás tejet kapunk, a FÜSZERT-től nagykereskedelmi áron vásárolunk, a zöldséget kistermelőktől vesszük meg, mert árujuk olcsóbb és szebb. A főszakcsunk iskolába jár, amit tanul, igyekezzünk bevezetni.

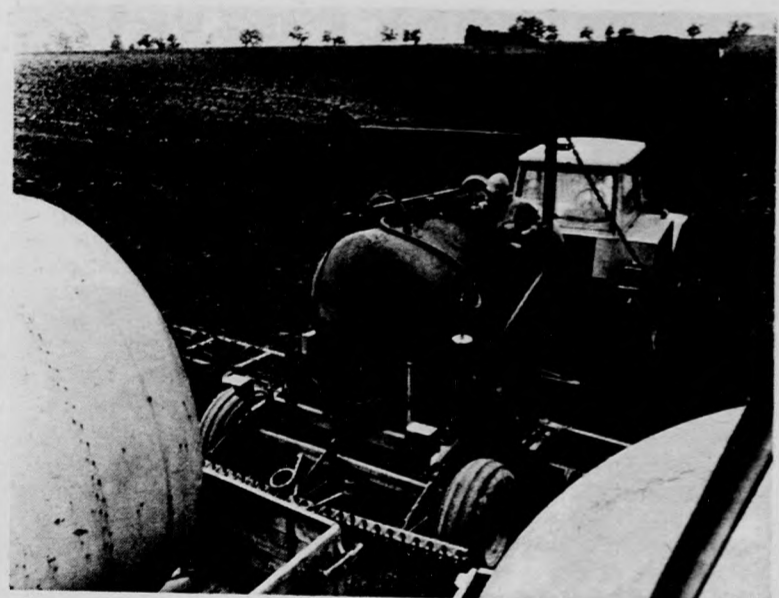
— A mai étlapon például mi szerepel? — Tízórai: tej, kalács. Ebéd: tökleves, csirkepörkölt burgonyával, savanyúság. Uzsonna: vajos, mézes kenyér. Ötven fillér körüli túllépést jelent a mai nap. S. F.

Olcsóbb, hatékonyabb

Műtrágyázás folyékony ammóniával

A folyékony ammóniával munkába állításával 1973-tól történő műtrágyázást korszerű dan injektáló gépsor

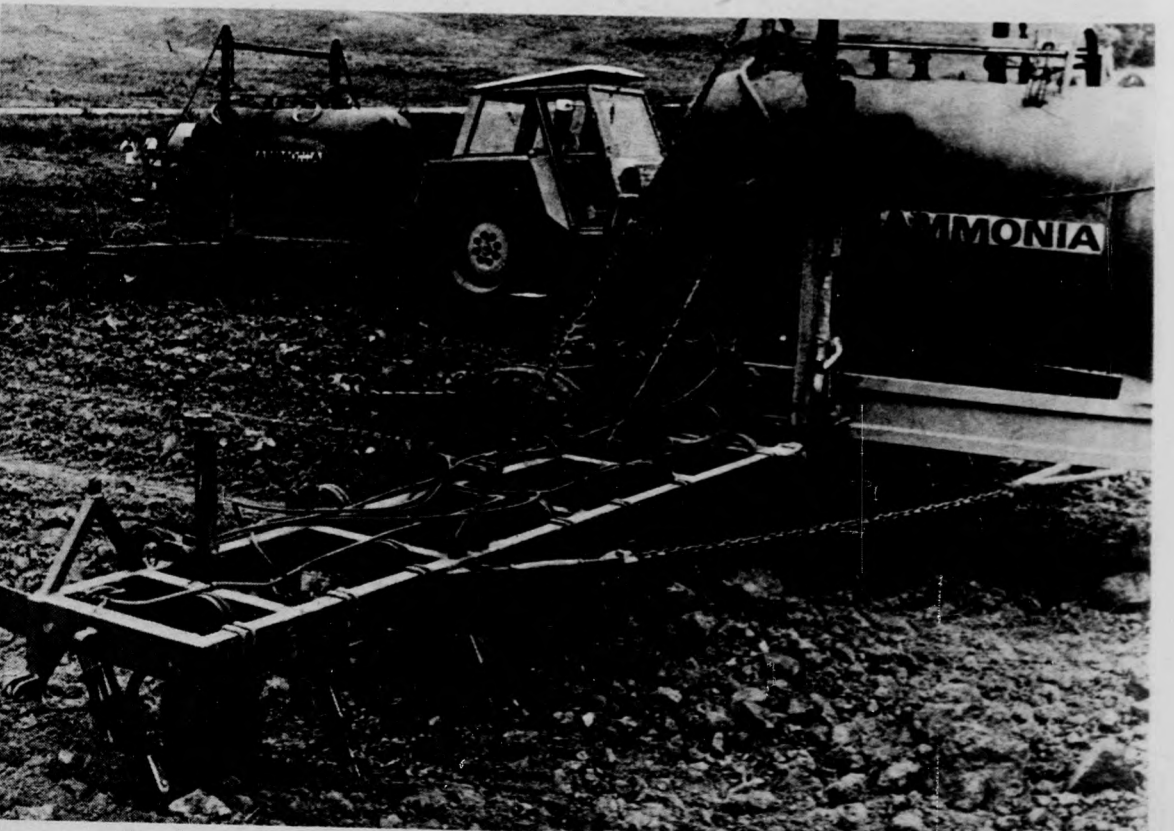
Agrokémiai Közös Vállalat szakemberei. Jelenleg tíz ilyen gépsor üzemeltetésével évente 16

A szántóföld szélén hatalmas tartályokból töltik fel a gépeket

ezer hektár szántóterületen mintegy 2400 tonna folyékony ammónia felhasználásával trágyáznak. A Borsodi Vegyi Kombinátból, Kazincbarcikáról szállított ammónia mintegy 80 százalékát alaptrágyaként terítik az őszi kalászosok és a kukorica alá, a többit a kukorica sorokba injektálásra használják. A folyékony ammónia trágyaként való felhasználása olcsóbb és hatékonyabb, mint a hagyományos műtrágyáké — a kukorica ezzel a módszerrel kezelve hektáronként 3–5 mázsával terem többet.

A dán gyártmányú injektáló gépek évente 16 ezer hektáron „terítik” az ammóniát

Nevelési hibák a családban

Családlátogatásaim során sokszor tapasztaltam pedagógiai hibákat az otthoni nevelésben. Észleléseimet mindig ösztönösen feltartam a szülőknek — természetesen nem a gyermek előtt — nevelési tanácsokat adtam. Számomra a legmeglepőbb az volt, hogy a hibát elkövető szülők 90 százaléka nem volt tudatában annak, hogy amit tett, pedagógiai szempontból nem helyes.

Gondolom, más családokban is előfordulhatnak hasonló esetek, ezért összevettem egy csokorra való azokról a nevelési szempontból hibás eljárásokról, amelyeket bíráló szándékkal szövegeztem.

Szinte minden első osztályomban akadt év elején olyan szülő, aki a gyermeke füle hallatára úgy adta át nekem a kis iskolásjelöltet, hogy agyondicsérte: „Nagyon okos, rengeteg verset tud, százig számol, ír és olvas!” Már-már úgy éreztem magam, hogy ide én fölösleges is vagyok, hiszen mit tanítsak, ha mindent tud. Így volt ez Katinál is. Kiderült, hogy csak a nevét tudta leírni és elolvasni, semmi mást, és 100-ig elhadarta ugyan a számsort, de nem tudta megmondani, hogy az 5 mennyivel több, mint a 3. Szóval: számokat sorolt, de nem számolt. Hallotta az édesanyja szájából, hogy nagyon okos, nem is tett erőfeszítéseket az első hetekben a tudás megszerzéséért. Sehogyan sem fült a foga az írás-előkészítő gyakorlatokhoz, hiszen ő úgy hallotta az édesanyjától, hogy „tud írni”.

Az édesanya belátta, hogy milyen hibát követett el, ennek a két kisebb testvér helyes nevelése látta hasznát.

D. Mari túl hallgatag és csendes volt az iskolában. Semmihez sem tudott hozzászólni, nem volt véleménye. Kíváncsian mentem el hozzájuk.

Mesterkél, merev, beállított hangulat fogadott. Az idős szülők későn született, egyetlen gyermeke ünnepi ruhában, kibodorított hajjal ült a diványon. Két keze a térdén. Bármint kérdeztem tőle, hol az anya, hol az apa fellett helyette. Át akartam ülni mellé, mire az apa megbotránkozó hangon tartott vissza: „Hova tetszik gondolni?”

„Mutasd meg a legkedvesebb játékodat, Marikám!” — mondtam a kicsinek, de mire ő elindulhatott volna, már szolt is az édesanyja: „Hozd ide az új babádat, amit a születésnapodra kaptál!” De hátha nem az a legkedvesebb játéka — gondoltam magamban —, s már láttam is, hol a hiba: az a gyermek nem engedik egyéniséggé fejlődni, a szülők beszélnek, gondolkodnak helyette, rákényszerítik az ő véleményüket.

Elhatároztam, sokat szerepeltetem majd az iskolában, mert a közel 50 éves szülőket már nehezen nevelném meg.

J. Évike édesanyja pirulva hallgatta intelmeimet. Az történt ugyanis, hogy a kislány házi leckéjében felfedeztem a gyermekbetűket utánzó felnőtírást. Évi makacsul állította, hogy ő írta, sőt másnapra hozott egy írást az özvegy édesanyjától, hogy a leckét segítség nélkül, önállóan készítette el. Sehogyan akartam kudarcomba be-

lyenyugodni, ezért négy szemközt, szép szóval vallatóra fogtam a kislányt, aki sirva ismerte be, hogy „Anyuka írta, de mondta, hogy tagadjam le.”

Elgondolni is rossz, hogy mennyire halmozta a hibákat Évi édesanyja: csalni tanította a gyermekét; hazugságra biztatta; a hamis igazsággal maga is hazudott.

F. Vera sirva panaszkodott nekem így: „Tegnap anyukám igazságtalanul pofon vágott.”

Szokás szerint végére jártam az esetnek, és a következő derült ki: Verák függőfolyosóján elment a konyhaajtó előtt a szomszédasszony. Az édesanyja megjegyezte, hogy „De izléstelen rongy van megint ezen a Feketén!” A kislány ezt hallotta. „Később bejött a néni — beszélte el az esetet Vera — ugyanabban a ruhában, és megkérdezte anyut, hogy hogy tetszik az új ruhája. Anyu erre agyondicsérte, hogy csodálatosan szép, izlésses, és nagyon jól áll. Erre én azt mondtam: 100, te most hazudsz! És anyu teljes erőből pofon vágott. Hát nem igazságtalanság ez, Ilonka néni, kérem?”

De igen — gondoltam —, de nem mondhattam, hiszen nekem az édesanyák tekintélyét is védenem kell. Az anyával sem beszélhettem, mert Vera bizalmával nem akartam visszaélni, de elmondom most itt sokaknak, hogy az anya hármassal hibát követett el: rosszindulatúan bírálta a szomszédasszony új ruháját; hazudott a gyermeke füle hallatára; végül igazságtalanul pofon vágta.

Hányszor fordul elő, hogy szól a telefon. Az anya szalad a készülékhez, az apa közben így szól: „Mondd, hogy nem vagyok itthon!” A gyermek hallja, tanul hazudni, akár Péter és Ágnes, aki jól hallotta, amikor vasárnap ebéd után az édesanyja azt mondta: „Bárcsak ne jönne ma senki, jó lenne kicsit pihenni!” Percek múlva csengetnek a sógorék, és az anya és apa repeső örömmel fogadják őket, sőt még hozzáteszik: „De jó, hogy jöttetek, éppen üres délutánunk lett volna!”

A „lekenyerezés”, a „pénzzel mindent el lehet érni” szemlélete is nagyon terjedt. Ezért ígért Zsolt kisautót Jancsinak, ha őt javasolja következő hétre „heves”-nek. Lehet, hogy otthon hallotta, amikor az anyja mondta: „Egy százast dugtam az eladó zsebébe, mindjárt kaptam bőrtalpú csizmát.”

Humoros eset is kerekedhet a nevelési hibák kapcsán, így Istvánéknál. Nagy öröm volt, mert kis húga született. A nagyszülők és a boldog apa a kisfiú előtt beszéltek meg, hogy „Mennyit adjunk az orvosnak, mennyit a madámdottan kérdezte meg: „Hát nem ingyen adták?”

Jó lenne, ha gyermekeink nem látnának otthon rossz példát, nem érnék őket családok, ha minden szülő, nagyszülő és felnőt, aki a gyermek környezetében él, érezné azt a felelősséget, ami azokat terheli, akik a gyermeknevelés, a gyermekemberre formálásának nehéz feladatára vállalkoztak.

Dr. Gergely Károlyné

BESSENYEI-DÍJASOK

„Irodalommal bibelődő ember vagyok”

Dr. Simon Zoltán tősgyökeres debreceni. Itt született, itt járta ki az iskolákat, s háromévi püspökkladányi tanári munkát leszámítva Debrecenben dolgozik. Ebből az már kiderült, hogy eredeti foglalkozása tanár — magyar-történelem szakon végzett —, s tulajdonképpen véletlenül lett könyvtáros.

— Nem bánta meg a pályamódosítást?

— Szerettem tanítani, és időnként még el-elfog a nosztalgia. Jó volna irodalomra okítani nyiladozó elméket, de a mai oktatási-nevelési gyakorlattal több ponton nem értek egyet. Elégedett vagyok hát jelenlegi munkakörömmel, s ami legalább ennyire fontos, azzal a közösséggel, amelyben dolgozom.

— A Besseyei-díjat köznevelési tevékenységéért elismerésül kapta. A megyei könyvtár oszlatyvezetőjeként azonban csak közvetve találkozott az olvasó emberekkel, a háttérből befolyásolja, alakítja az ízlését, követi nyomon gondolkodásmódjuk változásait.

— Feladatköröm valóban nem kapcsol össze közvetlenül az olvasókkal. Mint módszertanosnak az a dolgom, hogy a megye köznevelési könyvtárainak, illetve könyvtárosaik munkáját segítsem, szervezzem, irányítsam, olykor ellenőrizzem. Olyanféle tehát ez a munkakör, mint az oktatásügyben a szakfelügyelő. Talán annyi különbséggel, hogy itt alkalom adódik arra is, hogy az intézmények működési feltételein segítsünk. Azaz a fenntartó tanácsokkal közösen jobb elhelyezést, illetésebb belső környezetet, stb. biztosítsunk a könyvtárak, illetve az olvasók számára. Persze azért vannak tapasztalataim — sze-

hat az újdonság erejével, ha azt mondom: ezek a közösségek, intézmények ma még nem egyfelé húznak.

— Az Alföld szerkesztő bizottságának tagja, kritikus. A XX. századi irodalom témaköréből sorra jelennek meg tanulmányai, írói pályaképeket gyűjtött kötetbe. A Besseyei-díj kapcsán felvetődik a kérdés: a könyvtáros vagy a kritikusra hat-e serkentőben az elismerés? Egyáltalán, elválasztható-e egymástól Simon Zoltán, a könyvtári osztályvezető és Simon Zoltán, a kritikus?

— Ami a kérdés második részét illeti: nyilvánvalóan nem. Sajnos napjainkban egyre többen a címeiben vélik megvalósulni önmagukat, s ezért azt hiszik, ahány cím, annyi ember. Pedig hát... Szóval én hivatalosan lehetek osztályvezető is, kritikus is, de elsősorban irodalommal bibelődő ember vagyok, s főként szerény képességeimmel ebben próbálok jól helytállni, akkor is, ha kritikát írok, akkor is, ha könyvtári jelentést. Az elismerés persze jól esett. Örültem, örülök neki. És serkent is. Megint nem úgy, hogy ebben vagy abban a munkában, hanem ami ennél több: az életben. És ez természetesen visszahat a tevékenységemre, annak minden ágára. S bár a kitüntetés személyre szóló, úgy fogom fel, hogy képviselőmben szól a Megyei Könyvtárnak, az Alföld szerkesztőségének is. Ami viszont már nem felfogás dolga, hanem tény: az ember munkájában tükröződik környezetének, társainak magatartása is, mert nélkülük — a feleség, a család, a munkahelyi közeg megsegítése nélkül — eredményt elérni nem lehet. Így hát az övéké is ez a Besseyei-díj.

D. I.

Halódik a szíjgyártóipar

Valamikor a fogatos hámmok és nyeregfelszerelések készítése Debrecenben is jelentős volt. A szíjgyártók évszázadokig még fehérbőrök cserzésével is foglalkoztak — felesbe. „A céhlegény remekelése négy lóra való szerszámból és egy katona egyes szerszámból állott, melynek bűrit is maga csinálta meg.” A pástortok meg a nomád életben szükséges „pásztorkészítést”, szerezdást, kulacsot miegyebet varrtak-fontak naiv kézműves ügyességgel.

A szíjgyártás hajdan rangos mesterséget az újabbról motorizálás közvetve kiszorította. Merőben megváltozott a mezőgazdasági és szállítási vonóerők arculata, energiaforrása. Csak a hagyományos számítási egység maradt fenn, a lóerő elnevezés. Az ország lóállománya alig haladja meg a százezret, az évi természetes utánpótlás mindössze 15 ezer csikó. Ennek folytán a szíjgyártás számottevő mértékben az östermelői gazdaságokban, de leginkább a bőripari szövetkezetekben folyik csupán. Az egyedül önálló debreceni szakiparos, Kathy László, a népművészet mestere alkotásairól az évtized elejétől a sajtóban, lapunkban is több cikk jelent meg. Hadd adjunk most a „cifra mivek”-ről pillanatképet.

Előjáróban: a szakma meglehetősen összetett egészet tekintve, 33-féle alap- és segédanyag kerül megmunkálásra. Miközben felszárnyira tehető a lóra, kutyára való s a vadászati, sport- stb. termékeken végződő műveletfolyamatok száma tucatnyi, a kiszabástól az agyustálásig számítva.

Diszkulacs. A Csokonai megénekelt „csikóbőrös kulacsoska” hű utánpótlása. Az főleg a szabadban kelő-élő férfinep „belső használatára”, italméni testközébe tartására szolgált. Megyékben nincsen olyan falu, ahol lakodalmas menet közben kézről kézre ne járt volna. E kulacsok elismert készítőiként az 1920-as évek óta Tóthfalusiékat és a Varga családöt emlegetik. A kulacskészítéshez kicsit timárnak, szíjgyártó-bördíszművesnek is kellett lenni egy személynben. A fél-, egy-, két-, három- és ötliteres ürtartalmú kulacsok fából, két rész összeragasztásával készülnek. A szájrész kiképzése a kisebbeknél garatra felöntéshez igazodó formájú. A nagyobbak dugóját fakupával szorítják le. Díszítő elemei: két darab (esetleg szűrhimzéses) sallang, kulcsa- és szájrőrszak, váll- és tartószíjak.

A népi kismesterségek sorában a bőrműves, a fazekas, a gyertyaöntő, a szűrszabó, a fa- és szarufaragó azon kevesek közül valók, amelyeknek mivelői megértve az idők szavát, az élet fejlődéséhez rugalmasan alkalmazkodtak. Termékváltás kényszerűsége nélkül, iparművészetileg újítva, néhány cikk készítésére szakosították magukat. Miveik divatos köntöst öltve előreláthatólag a jövőben is kelendőek maradnak. Mint szabadárás díszművek, ajándékok, gyűjtemények és lakásdíszek darabjaiként kerülnek kereskedelmi forgalomba. (Néprajzi adatközlők voltak: Kádár Gyula, Miskolc József szíjgyártók, Róth József és Szombat Gyula ostor-, illetve kulacskészítők.)

Bornyi József

Hajdú-Bihar népi építészete

A Hajdú-Bihar megyei Tanács múzeuma, előzetes vizsgálata alapján a Hajdú-Bihar népi építészetéről a terület területi társadalmi, gazdasági, kulturális, művelődési, népi építészet, nagyvonalú modern felhasználási lehetőségeit vizsgálhatunk tanulmányokat.

HAJDÚ-BIHAR NÉPI ÉPÍTÉSZE

Tatabánya-DMVSC

Ismét idegenben

Ma délután a DMVSC NB I-es labdarúgó-csapata ismét idegenben játszik bajnoki mérkőzést — a Tatabányai Bányász együttesével. A találkozó a Bányász sporttelepének egy mérkőzésre szóló betöltése miatt a KOME-pályán rendezik 15 óra 30 perces kezdettel. A játékvezető Palotai Károly lesz, segítőtársa Tapolczai és Németh. A debreceni együttes szerdán este visszatér Agárdra, csütörtökön, valamint pénteken ott tartottak edzést, és szombaton délelőtt megy át autóbusszal Tatabányára. Pénteken délelőtt telefonon beszéltünk Telegyi Gyulával, a DMVSC vezető edzőjével, s arra kértük, értékelje csapatának székesszérvári teljesítményét. — Mindnyájunk számára nagy örömet jelentett, hogy váratlanul pontot tudtunk szerezni a Videotonól. A fiúk ugyanolyan fegyelmezett és lelkesen játszottak, mint az első két NB I-es mérkőzésükön. Védelmünk jól állt a labában, és noha a Videoton többet kezdeményezett, nekünk adódtak nagyobb gólhelyzetek. Az az érzésem, hogy talán a listavezető kissé könnyen is vett bennünket.

A labdarúgó NB II. keleti csoportjában szereplő debreceni együttesek közül vasárnap a D. Universitas az egyetlen sporttelepen a Lehel SC együttesével mérkőzik, míg a D. Kinizsi Kazincbarcikai vendégszerepel. A DUSE az elmúlt vasárnap brávr után újabb két pont megszerzésére készül. Újság a csapat házatáján, hogy Szabolcsi vasárnap minden bizonnyal játszhat, ugyanakkor Vékony, Pistár sérülése miatt nem léphet pályára. A találkozót Szentkúti vezeti, a kezdő tizenegyet a szombat délelőtti edzés után jelöli ki Nagykaposi Elemér. A D. Kinizsi ismét idegenben mérkőzik a bajnoki pontokért, az élcsoportban tanuló Kazincbarcikai Végyszervárosi együttes ellenfele. A találkozó esélyese természetesen a Végyszervárosi, a Kinizsinek viszont most már nagyon jól jönne egy idegenben szerzett pont. A találkozót Bártfai vezeti.

A LABDARÚGÓ MNK-ÉRT: D. Volán-Balmazújváros

Balmazújvárosi Lenin TSE-Hajdúböszörményi Bocskai 2-0 (0-0). Balmazújváros, 200 néző, vezette Fazekas. A Hajdúböszörményi támadott, de a gólokat a Balmazújváros rugta. Gólszerzők: Urbán és Gavallér. Kitétek: Kiss, Urbán, illetve Lovas és Andorkó. D. Volán-Püspökladányi MÁV Egyetértés 2-2 (2-2). Püspökladány, 100 néző, vezette Pataki. Gólszerzők: Szabó és Szőke (öngól), illetve Mile 2. A továbbijátást eldöntő 11-es rúgásokban a D. Vo-

lán 7-6-ra bizonyult jobbnak. Jók: Molnár, Föhn, Szabó, illetve Szőke, Darai és Mile. A megyei labdarúgó-szövetségben pénteken sorsolták a következő forduló színeit. Eszerint szeptember 13-án, csütörtökön délután fél 4-től Debrecenben, a Gázvezeték utcai sporttelepen kerül sor a D. Volán-Balmazújvárosi MNK-mérkőzésre, e megyei döntő győztese kerül az ország legjobb 64 együttese közé.

HÉT VÉGI SPORTMŰSOR

Szeptember 8., szombat Atlétika Egyetemi sporttelep, 15 óra: A serdülő B-kategóriabeli fiúk négypróba Debrecen-bajnoksága. Kézilabda DMVSC nagyerdői pályája, 16 óra: DMVSC-Nyíregyházi Tanárképző (férfi NB II., Csetneki, Juhász). Videók: Hajdúszoboszló Gázláng-Tiszavasvári Lombik 16, férfi NB II., Acsei, Czikelyé, Nádudvar-D. Sportiskola (15.45, férfi ifjúsági, Belgyár, Gödény), Nádudvar-D. Dózsa II. (16.45, férfi ifjúsági, Belgyár, Gödény). Tájfutás BIOGAL, 14 óra: Debrecen ez évi nappali egyéni bajnokságának első fordulója. Teke Egyetemi pálya, 13.30: D. Universitas-Berettyóújfalui Kórház SE (Ország). — Építők munkásszállója, 14 óra: DMVSC II.-Mezőtúr (Akuratni), NB III-as csapatbajnoki mérkőzések. Tenisz Egyetemi pályák, 14 óra: A szakszervezeti csapatbajnokság mérkőzései. Torna Kossuth Gyakorló Általános Iskola tornaterme, 15 óra: Debrecen ez évi női egyéni bajnoksága. Tömegsport Ifjúsági sporttelep (Kishegyesi út), 8.30: AZ OKISZ Kupa területi döntője kézilabdában és a KISZÖV Kupa megyei döntője kézilabdában és tömegversenyek más sportágakban. Úszás-műgrás Nagyerdei fürdő, 14 óra: Műgrás vidékbajnokság. Első versenynap. Szeptember 9., vasárnap Atlétika Egyetemi sporttelep, 13 óra: A DMVSC és a DUSE 13-asos I. osztályú minősítőversenye. — 9 óra: A serdülő B-kategóriabeli lányok ez évi négypróba Debrecen-bajnoksága. Kézilabda MEDICOR-pálya, 8.30: D. MEDICOR-Derecske (férfi ifjúsági, Fodor, Tóth). — 10 óra: D. MEDICOR-Sajószentpéteri Úveggyár (női NB II., Horváth, Réti). — 11 óra: D. MEDICOR-Püspökladány (női ifjúsági, Fodor, Tóth). — 11.50: D. MEDICOR-D. Sportiskola (férfi ifjúsági, Fodor, Tóth). — Közúti pálya, 8.15: D. Közúti pálya, Berettyóújfalui (női ifjúsági, Szécsi, Talzsa). — 9 óra: D. Vörösmarty-Hajdúszoboszlói Bocskai (női megyei, Szécsi, Talzsa). — 10.30: D. Közútpályák-Nyíregyházi Tanárképző (női NB II., Győrfi, Kiss T.). — 11.30: D. Vörösmarty-Hajdúszoboszlói Bocskai (női ifjúsági, Szécsi, Talzsa). — 12.20: D. Spartacus-Vámospércs (férfi megyei, Szécsi, Talzsa). — Dózsa kistadionja, 9 óra: D. Dózsa-Létavértes (női megyei, Kecskés). — 10 óra: D. Dózsa-Létavértes (női ifjúsági, Kecskés). — DMVSC Vágóhíd utcai pályája, 8 óra: D. Sportiskola-Derecske (női ifjúsági, dr. Anderkó, Kapusi). — 8.45: DMVSC II.-Derecske (női megyei, dr. Anderkó, Kapusi). — Kinizsi pálya, 10 óra: D. Kinizsi-Polgár (női megyei, dr. Anderkó, Kapusi). — 11 óra: D. Kinizsi-Polgár (női ifjúsági, dr. Anderkó, Kapusi). — 10 óra: D. Universitas-Földes (férfi megyei, Pápai). — DMVSC nagyerdői pályája, 8.30: DMVSC-Földes (férfi ifjúsági, Pápai). Videók: Balmazújvárosi-Püspökladány (8.30, női megyei, Bánkúti, Finta), Balmazújvárosi-Püspökladány (9.30, férfi megyei, Bánkúti, Finta), Hajdúböszörmény-Berettyóújfalui (8.30, női megyei, Nagy L., Simon), Hajdúböszörmény-Berettyóújfalui (9.30, férfi megyei, Nagy L., Simon), Hajdúböszörmény-Berettyóújfalui (10.40, férfi ifjúsági, Nagy L., Simon), Bojt-Földes (9. női II. o., Mezei, Komáromi), Bojt-Polgár (10. férfi II. o., Mezei, Komáromi), Hajdúszoboszló-Nyíradony (9. női II. o., Kiss S., Szabó S.), Hajdúszoboszló-Nyíradony (10. férfi II. o., Kiss S., Szabó S.), Létavértes-Biharkeresztes (10. férfi II. o., Nádudvar, Hajdúnánás-D. MEDOSZ (10.30, férfi II. o., Bartos, Katkó), Hajdúdorog-D. BIOGAL (9. férfi II. o., Bartos, Katkó), Sárrétudvari-Konyár (10.30, női II. o., Bauer), Hajdúszoboszló Gázláng-Püspökladány (8.30, férfi ifjúsági, Bauer).

A Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalat központ LYUKKÁRTYA ADATRÖGZÍTŐKET keres felvételre. Gyakorlattal rendelkezők előnyben. Érettségizett lányokat betanítunk. Jelentkezés: Debrecen, Kossuth u. 41., munkaügyi osztály.

Dolgozókat alkalmaznak

Gyors- és gépirőt felvezet a H.-B. m-i Tanács Temetkezési Vállalata. Jelentkezés Arany János utca 40. szám alatt. Takarítónál felvezet a Tiszántúli Cipőgyártó Vállalat, Debrecen, Rigó u. 1. sz. Jelentkezés a munkaügyi vezetőnél. A Debreceni Ruhagyár berettyóújfalui telepe azonnali felvételre keres villanyszerelő szakmunkást 5 éves karbantartói gyakorlattal. Jelentkezni lehet a karbantartási csoportvezetőnél. Gyakorlattal rendelkező gépkönyvelőt felvételre. Jelentkezés: ZÖLDERT Vállalat gazdasági igazgatóhelyettesnél, Debrecen, Széchenyi u. 22. A Diénes László Egészségügyi Szakközépiskola (Debrecen, Thomas Mann u. 16.) két fő takarítónál azonnali belépéssel alkalmaz. Filatok figyelme! Általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat, fiúkat felvételre a 1980-81-es tanévre fonó, szövő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak. Felső korhatár: 16 év. Tanulmányi: 3 év. Társadalmi ösztöndíj: 500,- Ft. Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350,- Ft. 550,- Ft. Ösztöndíj-kiegészítés: 190,- Ft. Teljes ellátás havi 210,- Ft. ért. Kollégiumi elhelyezés, tanácsköltségei munkára díjmentesen. Utolsó félévben a 4-es, 5-ös tanulók teljesítményükben dolgozhatnak. Szakközépiskola után kereseti lehetőség 3500-4000,- Ft. Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk. Jelentkezni lehet szombati kiegészítéssel bármely munkanapon 7 órától fél 4-ig személyesen. Levélre részletes tájékoztatást küldünk. A gyár címe: PNYV Magyar Pamutipari, személyzeti és oktatási osztály, Budapest, 1046. Erkel u. 30. Telefon: 693-1111/5-ös vagy 221-es mellék. Horizontáltervező, csúszesztergályos, marós, szerszámmarós, hegesztő, CO-hegesztő, szerkezetlakatos, kőműves, bádogos szakmunkásokat (kezdők és is), betanított esztergyályosokat, férfi betanított és anyagmozgató, segédmunkásokat, felvezet a Fémfeldolgozó Ipari Szövetkezet, Vágóhid utca 3/A. A Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalat felvezet két muszákos beosztás mellett női dolgozókat, gépkocsiképlőket, kőművest, kőműves mellé segédmunkásokat és férfi ruházatos, lehet nyugdíjas is. Jelentkezés Debrecen, Dózsegyi út 1. Felvételt hirdetünk 18. évet betöltött női részére folyamatos üzemi munkára. Jelentkezés: FIM Kőbányai Porcelángyár debreceni gyáregységére, Debrecen, Vágóhid u. 7. Megbízható gyors- és gépirőt felvezetünk. KISZÖV, Debrecen, Széchenyi u. 8. sz. Hegesztő, lakatos, kőműves szakmunkásokat, betanított lakatosokat, gumijavító szakmunkásokat felvételre. Motorszerű Ipari Szövetkezet, Bartók Béla út 61. A Debreceni Kertészeti felvételt keres automotor-szerelőket, fűtés- vagy vízvezeték-szerelőket és takarítónőt. Jelentkezés: Vértesi utca 1. sz. alatt a műszaki osztályvezetőnél. A hajdúböszörményi Béke Műgáz baromfi-feldolgozó üzeme két fő karbantartó villanyszerelőt felvezet. Cím: Hajdúvár, Vasút u. 2. 4086. A Hajdúhadházi Fafeldolgozó Üzem azonnali belépéssel felvezet öt évnél nagyobb gyakorlattal rendelkező hálózati villanyszerelőket, autószerelőket, mezőgazdasági gépjármű-szerelőket és hegesztő vizsgával rendelkező géplakatosokat. Jelentkezni lehet: Fafeldolgozó Üzem, Hajdúhadház, Sámsoni út 2. A 109. sz. Ipari Szakközépiskola Intézet alkalmaz egy fő asztalos szakmunkást épületkarbantartónak határozott időre, lehet nyugdíjas is. Felvezetünk egy muszákos textil-részlegünkbe varró szakmunkásokat vagy betanított munkásokat, valamint vízfűtési kazánokhoz fűtőket. Jelentkezés: Debreceni Játékipari Szövetkezet, Debrecen, Telegyi u. 36. sz. alatt a munkaügyi osztályon. A Debreceni Általános Szolgáltatási Ipari Szövetkezet cipőgyártó üzeme felszerelészűtő és szabás szakmunkásokat, valamint betanított dolgozókat felvezet. (Betanulási bért biztosítunk.) Jelentkezés Debrecen, Monostorpályi út 11., üzemevezetőnél. Vetőmag Vállalat könyvelőt, számvizsgálót azonnali belépéssel felvezet. Jelentkezés a vállalat központjában a főkönyvelőnél, Vörösmarty Hadisereg útja 54. I. em.

A MÁV Debreceni Építési Főnökség központja azonnali felvezet egy fő takarítónőt. Jelentkezés: Wesselényi u. 6. sz., házigondnok. Segédmunkásokat felvezet a Debreceni Szövetkezeti Áruház Vállalat, Debrecen, Csapó u. 28-32. Gabonaforgalmi Vállalat Debrecen, Balmazújvárosi út 13. sz. telepe órportást, valamint rakodómunkásokat vesz fel. Jelentkezés 7 órától 15 óráig a telep vezetőjénél. Debreceni Vízmű és Gyógyfürdő Vállalat keres azonnali belépéssel nagy gyakorlattal rendelkező autómotor-szerelő, villanyszerelő, mechanikai műszerész, gázkazánfűtő szakmunkásokat és segédmunkásokat. Jelentkezni lehet Hatvan utca 12-14. I. emelet 12. Kutatási segédteret alkalmazunk, aki gépműt. tud. Jelentkezés Agrártudományi Egyetem, 133. sz. szoba. Férfi anyagmozgatókat, faipari gépmunkásokat egy muszákos munkakörbe felvezet az Erdői Termék Vállalat, Debrecen, Keresztvári út 1. Érettségizett fiatal férfiakat segédmesternek, villanyszerelőt, takarítónőt, készáruárkátba férfi dolgozót, betanított munkára nőket és férfi segédmunkásokat felvezet a Szalagyár, Bethlen u. 32. Felvezetünk festő, lakatos, hegesztő szakmunkásokat, gépkocsiképlőket, segédmunkásokat, valamint a fűtési idényre fűtőket. Mezőegyházi, Hajdúszoboszló, Szováti út 49. Artánd, Január 1. Mg. Termelői-üzemeket főagronómuszt azonnali belépéssel alkalmaz. Követelmény: felsőfokú végzettség és 3 éves szakmai gyakorlat. Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a termelőszövetkezet elnökénél. A Hajdú-Bihar megyei Víz- és Csatornamű Vállalat központi műhelyébe segédmunkást, valamint a vállalat központjába takarítónőt alkalmaz. Jelentkezés a vállalat központjában, Debrecen, Hét vezér u. 19-21. Megfelelő képességgel és költőszellemmel rendelkező belső ellenőrt alkalmazunk, önkéntes és pályázat alapján. „Sürgős 1979” jellegre a kiadóra. A Debreceni Állami Gazdaság pialli üzemegysége gyakorlattal rendelkező mezőgazdasági gépszerelő, lakatos és hegesztő szakmunkásokat keres felvételre. Jelentkezni lehet a 12-175 telefonon vagy személyesen az üzemegység műhelyvezetőjénél. Megközelíthető a 4. sz. főút 235. és 236-os kilométerjelző közötti beállóknál. Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat hajdúböszörményi üzeme egy fő raktáros, villanyszerelő, keverőüzemi segédmunkásokat és rakodókat vesz fel. Jelentkezés az üzem vezetőjénél. A VASVILL Kereskedelmi Vállalat azonnali belépéssel alkalmaz vas- vagy műszaki szakképesítéssel rendelkező kereskedő szakmunkást, valamint kereskedelmi szakközépiskolát végzettnői munkakörét raktári adminisztrátóri munkakörbe. Jelentkezés a III. emeleten, Vágóhid u. 7/B. Fűtőt, lakatos, hegesztőt, esztergyályost, segédmunkást alkalmaz az ÉPGEP, Balmazújváros, Debreceni út 1. Lakatos, hegesztőt, maróst, esztergyályost, horizontáltervezőlyost, segédmunkást alkalmaz az ÉPGEP, Debrecen, Ispótyai út 10. szám. A Tanítóképző Főiskola fotózában jártas rádió-, tv-műszerész keres felvételre. Jelentkezés az oktatástechnológiai csoportvezetőnél, Liszt Ferenc u. 3.

IBUSZ UTAZÁSI IRODA FELVÉTELRE KERES takarítónőt Jelentkezés: IBUSZ-iroda, Debrecen, Arany Bika Szálló épülete.

VÁLLALATOK, INTÉZMÉNYEK, MAGÁN-ÉPÍTKEZŐK, FIGYELEM! A SZANALT LAKASOKAT LEBONTÁSRA ÁRVEREZÉS ÚTJÁN ÉRTÉKESÍTJÜK. Árverés 1979. szeptember 11-én és 14-én tartunk, 3 órákor vállalatunk Mester u. 1. szám alatti helyiségében. Az árverésre kerülő épületek leggyorsabb megtekinthető vállalatunk hirdetőtábláján. DEBRECEN MEGYEI VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT Debrecen, Mester u. 1.

IBUSZ UTAZÁSI IRODA FELVÉTELRE KERES takarítónőt Jelentkezés: IBUSZ-iroda, Debrecen, Arany Bika Szálló épülete.

VÁLLALATOK, INTÉZMÉNYEK, MAGÁN-ÉPÍTKEZŐK, FIGYELEM! A SZANALT LAKASOKAT LEBONTÁSRA ÁRVEREZÉS ÚTJÁN ÉRTÉKESÍTJÜK. Árverés 1979. szeptember 11-én és 14-én tartunk, 3 órákor vállalatunk Mester u. 1. szám alatti helyiségében. Az árverésre kerülő épületek leggyorsabb megtekinthető vállalatunk hirdetőtábláján. DEBRECEN MEGYEI VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT Debrecen, Mester u. 1.

Tájfutás

A különböző nyári kupaküzdmelek után szeptembertől ismét a bajnoki versenyek veszik át a főszerepet a tájékozódási futók programjában. Hajdú-Bihar megyében szombaton és vasárnap Debrecen nappali egyéni bajnokságának 1-2. fordulóival folytatódik a versenysorozat, majd szeptember 15-én rendezik a megyei egyéni éjszakai bajnokság küzdelmét, a következő hét végén pedig a megyei nappali egyéni bajnokság versenyére kerül sor. Szeptember 30-án a minősítő viadal 3. fordulóját rendezik, októberben pedig az országos bajnokságok rendezvényeire utazhatnak a legjobb hajdú-bihari sportolók. Október utolsó napjaiban ismét megyei minősítő versenyt rendeznek, majd november 11-én ünnepl emlékversennyel zárul a tájfutók ideje múlója. A megyei szövetség folytatja azt a gyakorlatot, hogy a viadalon a nem igazolt sportolók részére tömegversenyeket is rendez, melyekre (már szombaton, vasárnap) a kezdés előtt egy órával lehet nevezni a helyszínen.

A különböző nyári kupaküzdmelek után szeptembertől ismét a bajnoki versenyek veszik át a főszerepet a tájékozódási futók programjában. Hajdú-Bihar megyében szombaton és vasárnap Debrecen nappali egyéni bajnokságának 1-2. fordulóival folytatódik a versenysorozat, majd szeptember 15-én rendezik a megyei egyéni éjszakai bajnokság küzdelmét, a következő hét végén pedig a megyei nappali egyéni bajnokság versenyére kerül sor. Szeptember 30-án a minősítő viadal 3. fordulóját rendezik, októberben pedig az országos bajnokságok rendezvényeire utazhatnak a legjobb hajdú-bihari sportolók. Október utolsó napjaiban ismét megyei minősítő versenyt rendeznek, majd november 11-én ünnepl emlékversennyel zárul a tájfutók ideje múlója. A megyei szövetség folytatja azt a gyakorlatot, hogy a viadalon a nem igazolt sportolók részére tömegversenyeket is rendez, melyekre (már szombaton, vasárnap) a kezdés előtt egy órával lehet nevezni a helyszínen.

A különböző nyári kupaküzdmelek után szeptembertől ismét a bajnoki versenyek veszik át a főszerepet a tájékozódási futók programjában. Hajdú-Bihar megyében szombaton és vasárnap Debrecen nappali egyéni bajnokságának 1-2. fordulóival folytatódik a versenysorozat, majd szeptember 15-én rendezik a megyei egyéni éjszakai bajnokság küzdelmét, a következő hét végén pedig a megyei nappali egyéni bajnokság versenyére kerül sor. Szeptember 30-án a minősítő viadal 3. fordulóját rendezik, októberben pedig az országos bajnokságok rendezvényeire utazhatnak a legjobb hajdú-bihari sportolók. Október utolsó napjaiban ismét megyei minősítő versenyt rendeznek, majd november 11-én ünnepl emlékversennyel zárul a tájfutók ideje múlója. A megyei szövetség folytatja azt a gyakorlatot, hogy a viadalon a nem igazolt sportolók részére tömegversenyeket is rendez, melyekre (már szombaton, vasárnap) a kezdés előtt egy órával lehet nevezni a helyszínen.

Sorokban

Rekordösszegért, csaknem másfél millió fontért szerződtette a Manchester City Steve Daley, a Wolverhampton középpályását. A manchesteri labdarúgó-egyesület új csapatkapitányát a lengyel Kazimierz Deyna lett.

A megyei sakkcsapatbajnokságban: D. Betű-Derecske 6,5: 5,5, D. Honvéd Bocskai-Nyíradony 11,5:9,5, DMVSC-Hajdúszoboszló 6,6, DEAC II.-Hajdúnánás 12:0, Berettyóújfalui-Kaba 11:1.

Paragi 92:14! A koblenzi nemzetközi atlétikai versenyen Paragi Ferenc az idei esztendő negyedik legjobb teljesítményével nyerte a gerelyhajítók viadalát, s eredménye alig két méterrel kevesebb, mint Németh Miklós Montrealtban elért világrekordja.

A rigai sakkvilágbajnoki zónadöntőn Ribli győzött a tunéziai Bouaziz ellen, Adorján döntetlent mérkőzött a Fülöp-szigeteki Rodriguezzel.

Az asztalitenisz NB III-ban: Hajdúszoboszló Gázláng-Leninváros 12:4, D. Universitas-D. Vörösmarty Meteor 16:0, Törökzentmiklós-Nyíregyháza 9:7.

A constantanai nemzetközi férfi röplabdatornán: Kína-Magyarország 3:0, Románia-JSRK 3:0.

A berettyóújfalui járás labdarúgó-bajnokságában: Újráz-Esztrár 5-0, Komádi-Magyarharom 7-0, Konyár-Kismarja 2-8, Berekböszörmény-Zsáka 2-3, Mezősas-Tépe 3-2, Váncsod-Pocsaj 1-0, Csókmó-Szentpéterszeg 3-0, Biharkeresztes-Körösszakál 1-0, Mezőpéter-Hencida 1-0, Tépe-Konyár 3-0, Az élcsoport: Pocsaj 12, Csókmó 10, Biharkeresztes 10 pont.

A megyei labdarúgó-szövetség fegyelmi bizottsága a legutóbbi fordulóban kiállított Fohn Tamást (D. Volán) két bajnoki vagy díjmérkőzésről tiltotta el. Ugyanilyen eltilást kapott Munkácsi Imre, a hajdúböszörményi ifjúsági játékos.

A berettyóújfalui üzemi kispályás labdarúgó-bajnokság élcsoportja a 33. forduló után: AFESZ II. 56, Dózsa Tsz 54, Víz-mű 52, Elzett 43 pont.

A Borsodi Bányász otthonában mérkőzik a mai, szombati bajnoki fordulóban a DMVSC NB I-B-s női kézilabda-egyesülete, valamint a D. Universitas NB II-es férfi röplabdacsapata. A B. Kinizsi férfi röplabdából a MEAFC, a DMVSC női röplabdából az Eger SE ellen játszanak, ugyancsak idegenben.

Budapesten rendezett atlétikai viadalon a 200 m férfi síkfutásban Babály (DMVSC) győzött 21,49-s idővel, a női 800 m-en Klutárna, Lipcsei nyert (2:08,8). A férfi 5000 m-en Mester (DMVSC) 14:11,1-es teljesítményével negyedik lett.

Az országos atlétikai utánpótlás bajnoki pontversenyben a Szolnoki MÁV MTE vezet a FMSAC, a DVTK, a Haladás VSE és az Újpest között. A női 800 m-en Babály, a női 1500 m-en Mester, a női 5000 m-en Mester (DMVSC) 14:11,1-es teljesítményével negyedik lett.

Bőséges kínálat az élelmiszerpiacon

A pénteki debreceni élelmiszerpiacon nagy választék volt gyümölcsből, zöldségből, baromfiból. Az árak az elmúlt hetéhez viszonyítva némileg mérséklődtek. Sok volt a szőlő, és halmokban állt a görögdiinnye. Nagy volt a felhozatal káposztafélékből, paradicsomból, paprikából is. Meglátszott a piacon, hogy a debreceni kiskertekből is sok áru került az asztalokra.

A piac átlagárjai a következők: morzsolt tengeri 4,50-6, rózsás burgonya 4-6, ella burgonya 5-6, sárgarépa 8-14, petrezselyem 10-20, zeller 20-25, cékla 5-8, tormas 28-34, fejes káposzta 6-12, fokhagyma 22-28, kelkáposzta 8-12, paraj 12-16, sóská 12-15, karalábé 4-8, karfiol 10-20, paradicsom 4-10, zöldpaprika

4-12, főzötök 2-4, uborka 4-15, zöldbab 6-12, zöldborsó 28-30, zöld tengeri 5-8, gomba 50-120, alma 10-12, körte 12-20, birsalma 10-12, őszibarack 10-35, szilva 8-12, szőlő 10-20, görögdiinnye 2,50-4, héjas dió 25-30, dióbél 140, méz 50, savanyú káposzta 18-20 forint kilónként.

A baromfi piacon az élő csirke kilója 38-52, az élő tyúk 30-42, az élő liba 34-40, az élő kacsa 34-50, a vágott csirke, tyúk és kacsa egyaránt 70 forint. A tojás 1,60-2,30, a hal 20-36, a tejfel 50-60, ugyanúgy a tehéntúró, a sajt 75-80 forint kilónként.

A zöldségpiacon a retkek csomója 3-4, a zöldhagyma csomója 4-6, egy fej saláta 2-5 forintba került.

Szomszéd megyék életéből

A hatékonyság, a minőség fokozása jegyében tették meg felajánlásait azok a termelőszövetkezetek, amelyek most csatlakoztak a kongresszusi versenyhez Szabolcs-Szatmár megyében. A Kelet-Magyarország című megyei lap szeptember 7-i száma első oldalon számol be arról, hogy az ipari üzemetek, vállalatok követte a termelőszövetkezetekben is egyre szélesedik a XII. kongresszusra, illetve felszabadulásunk 35. évfordulójának tiszteletére indított munkaversenymozgalom. A lap konkrétan és részletesen is közli az eredményeket az újfehértói Vörös Hajnal, a mándoki Új Élet és az ófehértói Búzakalás Termelőszövetkezet tagságának vállalatát.

Ugyanebben a lapszámban fényképes tudósítás számol be arról, hogy Kisvárdai diáktábor avattak szeptember 5-én. A 2,5 millió forintos költséggel megépült 162 ágas ifjúsági szállóban először szeptember 10-én éjszákznak a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem hallgatói. Amikor az építőtáborok befejeződnek, a szobákat alakítják, és a NYITOURIST vendégházaként üzemeltetik az új létesítményt.

A Békés megyei Népújság szeptember 6-i számában beszámol a szeptember 5-én Szarvason tartott tudományos ülésről, amelynek témája rendkívül fontos ennek az alföldi megyének az életében: a melioráció. A szarvasi főiskolán tartott tudományos ülésnek a szervezői: a Magyar Agrártudományi Egyesület s ennek Békés megyei szervezete, továbbá a Magyar Hidrológiai Társaság megyei szervezete, a Békés megyei Tanács, a Szarvasi Öntözési Kutatóintézet és a Debreceni Agrártudományi Egyetem szarvasi főiskolai kara. Az ülésen a szakemberek a tudományos kutatás eredményeit a gyakorlati tapasztalatokkal egybevetve vitatták meg a teljes körű melioráció Békés megyei feladatait, kérdéseit, eredményeit.

A közlekedésről tárgyalt a napokban a Borsod megyei Közlekedésbiztonsági Tanács. Az életé az elsőbbség felcímével az Észak-Magyarország című lapban megjelent tudósítás részletesen beszámol a tanácskozásról

megállapítva: tovább emelkedett a közúti balesetek száma a megyében az elmúlt fél évben. Az ülésen elhangzott, hogy a közlekedés a védtelen korosztályúakból szedte a legtöbb áldozatot, tehát azok közül, akik még nem ismerik pontosan a közlekedés szabályait, illetve akik koruknál fogva már nem tudnak kellően alkalmazkodni a közlekedési helyzetekhez. Ezzel szemben azt is elmondták, hogy napjainkban a felelősségértéket és a korszerűbb közúti közlekedéshez szükséges szemléletnek sok hasznos változásával találkozhatunk. A megyében több ezer aktívista, közlekedési szakember fáradozik a közlekedési morálformálásán.

Ez évben alakult meg az MTA Miskolci Akadémiai Bizottsága. A bizottság elnöke és titkára ad tájékoztatást a lap munkatársának az előttük álló feladatokról. Arról is beszámol a lap, hogy több és olcsóbb zöldséget és gyümölcsöt értékesített a ZÖLDÉRT az idén a megyében.

Debreceni dzsessznapok MAI PROGRAM

A Mirrors együttes kezdi a mai programot 18 órakor a művelődési központ színháztermében. Az együttes két kiemelkedő muzsikusa az osztrák Stephan Diez (gitár) és a holland Ack van Rooyen (trombita). Fellépésüket nagy várakozás előzi meg, a koncertre a jegyek elővételben elkeltek.

A sportesemények este fél 9 órakor három együttes mutatkozik be. Elsőként a szovjet Vjacseszlav Ganelin trió játszik. Az együttes a szovjet dzsesszmuzsika

avantgarde irányzatának legjobb képviselője. Utánuk Pege Aladár együttes lép a színpadra. Harmadikként a prágai Energit dzsessz-rock együttes muzsikál.

A Bartók Teremben éjfélkor a neves holland billentyűjátékos, Jasper van't Hof ad szólóhangzongora koncertet, őt Kovács Andor és együttese követi. Ugyancsak éjfélkor, de a művelődési központ tánctermében kezdődik a jam session, amelyet Kőszegi Imre együttese nyit meg.

Pályakezdő mérnökök fogadása az MGM-ben

A Magyar Gördülőcsapágy Művekben több mint két évtizedes hagyománya van annak, hogy a gyár párt-, KISZ- és szakszervezeti, valamint személyzeti és műszaki vezetői bemutatkozik, baráti beszélgetésen találkoznak azokkal a felsőfokú intézményekből kikerült fiatalokkal, akik az MGM-et választották első munkahelyükként.

Az idén erre az eseményre szeptember 6-án került sor a gyár pártbizottságának tanácstermében, ahol ez alkalommal öt pályakezdő fiatal — három mérnök, egy mérnök-közgazdász és egy programozó matematikus — ismerte meg a csapágygyártó nagyüzem közel három évtizedes történetének jelentősebb fejezeteit. Emellett tájékoztatást kaptak a

fiatalok azokról a feladatokról is, amelyek — immár a rekonstrukciós munkálatok befejeztével — a közeljövőben a vállalat kollektívájára előtérülnek.

A pályakezdők beszámoltak eddigi tanulmányaikról, elmondták a szeptember elseje óta szerzett benyomásaikat, szóltak a munkájukkal kapcsolatos elképzeléseikről, valamint a pályakezdéssel összefüggő gondjaikról.

A több mint kétórás eszmecsere — amely mindvégig őszinte hangnemből folyt — a fiatalokat fogadó vezetőket hangsúlyozta, hogy a jövőben az eddigieknél is nagyobb figyelemmel fogják kísérni a pályakezdő fiatalok beilleszkedését.

B. F.

IFJÚSÁGI KLUBFOGLALKOZÁS LESZ 18-tól 21 óráig, majd diszkóműsor szerepel a MAV Járműjavító üzemi művelődési házában mai programjában.

NEM TUDOM A LECKÉT címmel új rádiós ifjúsági műsorozatot kezd szeptember 18-án a 3. programban a rádió ifjúsági osztálya. A hetente jelentkező adásokban a tanulókat, a szülők és a tanárok által felvetett kérdésekre, az otthoni és az iskolai tanulásra, a neveléssel kapcsolatos problémákra szakemberek válaszolnak. Az érdeklődők a kérdéseiket a 138-872-es telefonszámon minden kedden 18 óráig, az adás végén, illetve levélben a Nem tudom a leckét, Magyar Rádió, Budapest 1810 címre küldhetik el.

ZÖLDSÉG — GYÜMÖLCS — VIRÁG címmel kiállítást nyitottak meg tegnapi szeptember 7-én Derecskén, a művelődési központ nagyertermében. A kiállítást a derecskei művelődési központ, az ÁFÉSZ, a kertbarátok, valamint a Debreceni Konzervgyár szervezte. A szeptember 10-ig nyitva tartó kiállításon a szép gyümölcs, zöldség, virágtermékek mellett bemutatásra kerülnek a kertészeti alpanyagokból készített élelmiszerek, italok, szakkönyvek is. Nyitva: naponta 8-12, illetve 14-18 óra között.

DISZKÓ. Varga Béla diszkóműsorát hallgathatják az érdeklődők a Horváth Árpád Művelődési Házban ma, szombaton 18-tól 22 óráig.

HÍREK

1979. szeptember 8., szombat

Mária napja

A Nap két 5.11 órakor — nyugszik 18.12 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS szombat estig: Időnként megerősödő észak, északkelet szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: keleten 10-15, nyugaton 7-12 fok között. A legmagasabb nappali hőmérséklet keleten 20 fok körül, nyugaton 25 fok közelében. (MTI)

BÁBOS TOVÁBBKÉPZÉS. A derecskei művelődési központ bábos továbbképzést szervez a berettyóújfalui járás báboskörvezetőinek, első osztályos nevelőinek, óvónőinek. A hétrészes továbbképzésen a bábjátás és a bábkezdés alapvető tudnivalóival ismerkednek meg a résztvevők. Az egyes foglalkozásokra havonként egy alkalommal kerül sor. Jelentkezni és részletes programot igényelni a derecskei művelődési központban lehet.

VETÉLKEDŐSOROZATOT INDÍTOTT A Tanácsköztársaság tiszteletére március hónapban a Magyar Gördülőcsapágy Művek közművelődési osztálya, 133 kérdés — 133 nap alatt címmel. A hatfordulós játék kérdéscsokrait a 130 benevezett szocialista brigádhoz az üzemi újság hasábjain juttatták el. A döntőt, amelybe 18 szocialista brigád került, ma, szeptember 8-án délelőtt fél 11-kor tartják az MGM új szociális épületének tanácstermében. Játékvezető Weisz György.

MINDENKI ISKOLÁJA. A népszerű televízió- és rádióműsorhoz kapcsolódva 7. osztályos magánvizsgára előkészítő konzultációkat szervez a művelődési központ felnőttnevelési stúdiója magyar, történelem, matematika, fizika, földrajz és biológia tárgyakból. A konzultáció díjmentes. Jelentkezni a művelődési központ felnőttnevelési stúdiójának ügyelőjénél lehet, szeptember 15-ig. Részletesebb felvilágosítást ugyanott kapnak az érdeklődők.

AZ ÁLLAMI BÁBSZÍNHÁZ HAJDÚBÖSZÖRMENYBEN mutatja be Az ezüsfurulya című mesejátékát szeptember 12-én a művelődési központ nagyertermében. Kilenc órától az alsóok, 11 órától pedig az óvodások részére tartanak előadást. Jegyek elővételben a művelődési központ irodájában válthatók.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Ötszázöt évvel ezelőtt, 1474. szeptember 8-án született és 1533-ban halt meg Lodovico Ariosto világhírű olasz költő, a lovagi epika fő képviselője, aki komédiáival elindította az antik vigjáték egyes mozzanatainak és alakjainak újrafeldolgozását.

Élete Ferrarai urának, az Estei hercegeknek a szolgálatában tölt el. Amikor Ippolito Estei érsek 1516-ban Magyarországra küldte, és felszólította Ariostót, hogy tartson vele, ő nem volt hajlandó követni erre az útra. Szatirák különböző igen fontos kordokumentumok. Fő műve — az Orjángó Roland (Orlando furioso) — Boiardo: Halhatatlan Orlando című lovagi eposzt folytatja. A fő cselekményhez — Orlando és Angelica szerelmi történetéhez — rúdzöld számos epizód művészen ábrázolja Ariosto korának színes udvari és lovagi életét.

Művein néha érződik az írónia s a létezős gúnyolódás is a korát tükröz. Lovagokkal szemben Ariosto vigjátékai mindmáig az olasz reneszánsz legjobb színpadi művei közé tartoznak.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ

Boda László
Telefon: 12-144

A lottó nyerőszámai
8, 22, 45, 52, 74

A SAN SEBASTIANBAN szeptember 8-án kezdődő nemzetközi filmszínházi három kategóriában szerepelnek magyar filmalkotások.

KIÁLLÍTÁS. Gál Mátyas grafikusművész kiállítást ma, szeptember 8-án 17 órakor nyitja meg Masits László muzeológus a hajdúújfalusi művelődési központ kispalotriájában. A szeptember 17-ig nyitva tartó kiállítást naponta — kedd kivételével — 9-12, illetve 14-18 óra között nézhetik meg az érdeklődők.

ADÓFIZETŐK FIGYELMÉBE. Az együttesen kezelt közadókát a szabályok értelmében szeptember 15-ig lehet kamatmentesen befizetni. Az ezután érkező adókat adóptólék is terheli, amelynek értéke havi 1 százalékos, s késedelmes fizetés esetén az adóoptólékot visszamenőleg július 1-től kell megfizetni.

Rejtvényfejtők figyelmébe!

A Napló 1979. augusztus 26-i számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: A KOR FOLYAM, MELY VISZ VAGY ELMERIT. ÜSZÓJA, NEM VEZÉRE AZ EGYÉN.

Egy-egy könyvet nyertek: Kass Erika, Debrecen, Nyár u. 25., Tömör Mihály, Debrecen, Beyerly u. 1. sz. 1., Tóth Tihamér, Debrecen, Holló János u. 7. II. 12., Tasnádi József, Debrecen, Harangos u. 10., Lukács Mária, Debrecen, Apafi u. 68., Szabó Ilona, Létavértes, Nap u. 10. B. Nagy Lajosné, Berettyóújfalú, Káncs u. 23/B., Zankó Anikó, Sándor, Pacsirta utca 3., Berényi Mónika, Pusztamonostor, Szabadság út 86., Arany Balázs, Komádi, Bem J. u. 9.

KÖZLEMÉNYEK

A Hajdú-Bihar megyei Tanács V. E. pénzügyi osztálya a Pénzügyi és Számviteli Főiskola 1980-81-es tanévi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamot szervez. A tanfolyammal kapcsolatos tájékoztatást, a szükséges nyomatványt a Hajdú-Bihar megyei Tanács V. E. pénzügyi osztály II. emelet 254-es és 258-as sz. szobájában lehet beszerezni. Felvétellel kapcsolatos tudnivalókat a Pénzügyi Közlöny 1979. augusztus 25. száma részletesen közli. Jelentkezési lapok leadásának határideje 1979. szeptember 15. (x)

Dr. Tar Péter születés-negyedgyász magánrendelését Budapest XL. Budafoki út 34/B. magastöredék 2. sz. alatt megkezdte. Rendel kedden 17-19-ig. Telefon: 667-078. (x)

A Zeneoktatók Munkaközösségének jelentése lehet előképzés, zongora, hegedű és gitár tanulásra, kedden, pénteken délelőtt 11-13-ig, délután 3-5-ig. Arany János u. 2. I. em. (x)

MOZI • TV • MOZI • TV

Jón! WON TON TON, HOLLYWOOD MEGMENTŐJE. Színes, szinkronizált amerikai film-vígjáték az Apolló, a Meteor és a Vig moziban szept. 13-tól. Jegyek elővételben válthatók szept. 10-től. (II. moziérlet kijelölt szelvénye érvényes!)

A BURZSOÁZIA DISZKRÉT BAJA (francia, 16). Művész ma, vas. hétfő 5, 1/2.

ISKOLAI VALCKER (szovjet). Vig de. ma, vas. 1/12, Meteor ma, vas. 1/8, Apolló hétfő 1/2, du. 4, 6, Agrártud. Egy. hétfő 1/2.

KÉT ANYA (vietnami). Híradó hétfő de. 1/12, 1/2, du. 3/4, 3/6.

MESE HABBAL (magyar). Híradó ma, vas. de. 1/12, 1/2, du. 3/4, 3/6, Vig hétfő du. 3/4, 6, 1/8, Apolló hétfő de. 1/12, Meteor hétfő 3, 1/6.

ULZANA (NDK-film, felújítás). Apolló ma, vas. de. 1/10, 1/12, du. 4, 6, 8, Meteor ma, vas. 3, 1/6, Vig hétfő de. 1/12, 1/2, Horváth Árpád hétfő 3/5, 3/7.

AKASZTANIVALÓ BOLOND NŐ (francia) Híradó hétfő de. 1/10, du. 3/8, Helyőrségi Műv. Otthon vas. 4, 1/7.

ALIZ MÁR NEM LAIKI ITT (amerikai). Híradó ma, vas. de. 1/10, du. 3/8.

BLÖFF (olasz). Apolló ma, vas. de. 1/2.

A DELFIN NAPJA (amerikai). Vig ma, vas. de. 1/10, du. 3/4, 6.

FEHÉR AGYAR VISSZATÉR (olasz). Petőfi moipr. vas. 7 ó.

GÁBOR DIÁK (magyar). Klínika vas. 5 ó.

HAJTOVADÁSZAT (francia-olasz, 18). Petőfi moipresszó hétfő 7 ó.

A HÉT MESTERLOVOST (amerikai). Horváth Árpád vas. 3/3, 3/5, 3/7.

HOLTTEST A TEMÉRE (angol). Meteor kert hétfő 7 ó.

KEGYETLEN TRÉFA (szovjet). Meteor mese ma 3, 1/6, vas. 10, 3, 1/6, Vig mese hétfő 3/4, 6 ó.

MACBETH (angol, 16). Vig ma, vas. du. 1/9, Vig de. hétfő 1/10, Meteor hétfő 1/8.

MACKENNA ARANYA (amerikai). Klínika hétfő 5.

SZÁLL A KAKUK FESZKÉRE (amerikai). Meteor kert ma, vas. 7.

TÚL A FÉLELMEN (francia, 18). Apolló de. hétfő 1/10, du. 8.

ÜZENET A METEORUTBAN (csehszlovák). Vig mese ma 3/4, 6, vas. 3/4, 6, Meteor mese hétfő 3, 1/6.

VÖRÖS TINTA (magyar). Vig ma, vas. de. 3/2.

TV

BUDAPEST, 1. MŰSOR

8.04 Műsorismertetés. 8.05 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna (ism.). 8.10-9.25 Iskola-tévé. 9.25 Mese, mese, mátká... Kistűl-összeállítás. 9.40 Perpetuum mobile. Ismeretterjesztő műsor gyerekeknek (ism.).

POZSONY, 1. MŰSOR

7.00 Katonák műsora. 8.00 Hírek. 8.05 Kicsinyek magazinja. 8.35 Óvodások műsora. 8.55 Vétélkedő. 10.05 Erzelmek iskolája. Francia sorozat 5. rész (ism.). 11.00 Angol nyelvtanulmány. 11.40 Hírek. 11.55 Pedagógusok műsora. 12.20 Természetfilm. 12.30 Katonák műsora. 13.10 Szórakoztató műsor. 13.50

18.03 Műsorismertetés. 18.05 Gyerektáncok. Tévéfilm (ism.). 19.30 Tv-híradó. 20.00 Színház a tévében. Szeptember. 20.20-23.05 Dosztojevskij: A félkegyelmű. Dráma két részben. Közben: 21.40 Tv-híradó, 2.

BUDAPEST, 2. MŰSOR

17.00 Találkozás szovjet művészekkel. 18.00 Dokumentumműsor. 18.30 Szovjetunió-Kanada jégkorong-mérkőzés. 22.05 NDK tévéfilmsorozat, 4. rész. 22.50 Tv-híradó. 22.55 Evezős VB felvételről.

19.45 Déli koncert. 11.30 Tv-magazin. 13.00 Kulturális művészi hírek. 13.30 Film Koreáról. 14.00 Románia-Kuba férfi röplabdamekőzés. 15.50 Ifjúsági klub. 16.35 Bel- és külpolitikai összefoglaló. 16.50 A legkisebbeknek. 17.00 Tv-híradó. 17.15 Enciklopédia. 18.00 Dallas olajvállalat. Folytatásos film, 3. rész. 18.50 Slágerparádé. 19.40 Tv-híradó.

POZSONY, 2. MŰSOR

17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.05 Vendégségben Máriaánál. Szerkesztő-riporter: Haskó József. 18.00 Hírek, tudósítások Észak-Tiszántúlról. 18.15 A Swingle együttes, a King's Singers és Edwin Hawkins-énekegyüttes műsorából. 18.28-18.30 Műsorelőzetes.